

Carnegieplein 2
NL - 2517 KJ Den Haag
T +31 (0)70 302 42 42
E info@peacepalace.org

VREDEPALEIS

ABN AMRO MeesPierson
IBAN NL58 ABNA 0245 345 981
KVK 41149 745

VOOR HET WERK GELDENDE VOORWAARDEN CARNEGIE-STICHTING

VOOR HET WERK GELDENDE VOORWAARDEN

00.01 VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN EN VOORSCHRIFTEN

01. VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORWAARDEN

Van toepassing zijn de standaard technische bepalingen in de STABU-Standaard 2012, alsmede, voor zover daarvan niet uitdrukkelijk is afgeweken in het bestek, de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012), vastgesteld bij beschikking van 19 januari 2012 nr. 2011-2000541953 van de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, zoals deze zijn opgenomen in de STABU-Standaard 2012 als bijlage II, uitgegeven door Stichting STABU te Ede.

90. OVERIGE VAN TOEPASSING ZIJNDE BEPALINGEN Van toepassing zijn de navolgende bepalingen: - Voorschriften en wettelijke bepalingen voor zover van toepassing op de in dit bestek omschreven werken. - Alle ontwerp-, gebruiks- en verwerkingsvoorschriften van fabrikanten en leveranciers voor zover deze producten in het bestek zijn voorgeschreven dan wel de toepassing ervan door de directie is goedgekeurd. - Alle werkzaamheden en leveringen die niet met name zijn genoemd in de omschrijvingen, maar wel op de tekeningen zijn vermeld, worden geacht te zijn opgenomen in dit bestek. - Indien van toepassing verklaarde bepalingen voorschriften van administratieve aard bevatten gelden deze slechts voor zover de UAV 2012 en het bestek niet anders voorschrijven.

91. VERWERKINGSVOORSCHRIFTEN FABRIKANT/LEVERANCIER De verwerking van een materiaal of bouwstof moet plaatsvinden overeenkomstig de door de fabrikant/leverancier bij de levering te verstrekken verwerkingsvoorschriften

92. MONTAGEVOORSCHRIFT FABRIKANT/LEVERANCIER

De montage moet plaatsvinden overeenkomstig de door de fabrikant/leverancier bij de levering te verstrekken montagevoorschriften.

00.02 AFWIJKINGEN VAN EN AANVULLINGEN OP DE ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN UAV 2012

00.02.01 AANDUIDINGEN, BEGRIPSBEPALINGEN

01. WERKTERREIN Onder werkterrein wordt verstaan het terrein of het water dat door de opdrachtgever aan de aannemer voor de uitvoering van het werk ter beschikking wordt gesteld, het terrein of het water waarop en waarin het werk wordt uitgevoerd daarin begrepen

02. WERKTERREIN Onder werkterrein wordt tevens verstaan de als zodanig aangeduide aanwezige opstallen of delen daarvan waarin, waarop of waaraan het werk moet worden uitgevoerd.

90. GUNNING Indien het werk wordt gegund in percelen, dient in de algemene bepalingen voor "aannemer" te worden gelezen "aannemers"

91. WIJZIGING UAV 2012 Aanvulling Paragraaf 1 lid 4 van de UAV 2012: Als dag van prijsaanbieding geldt de dag van prijsovereenstemming. Deze dag is de dag waarop de aannemingsovereenkomst is gesloten.

92. DERDEN Onder derden wordt verstaan de natuurlijke of rechtspersoon aan wie door of namens de opdrachtgever werkzaamheden en/of leveringen worden opgedragen.

02.02.02. VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORSCHRIFTEN

01. GELDIGHEID Daar waar een publicatie zonder datum is vermeld, is deze publicatie van toepassing zoals deze drie maanden voor de dag van aanbesteding luidt.

02. PUBLICATIES Daar waar een technisch normvoorschrift, praktijkrichtlijn, beoordelingsrichtlijn of een andere publicatie is vermeld, is deze van toepassing. Daar waar bij een publicatie een correctie (c) of een aanvulling (a) of een wijziging (w) is vermeld, is deze publicatie inclusief die correctie, aanvulling of wijziging van toepassing.

90. OVERIGE VAN TOEPASSING ZIJNDE VOORSCHRIFTEN E.D. Van toepassing zijn tevens de hierna genoemde voorschriften en richtlijnen: - alle voorschriften en verordeningen van de rijks-, provinciale- en gemeentelijke diensten en de plaatselijke brandweer, politie en nutsbedrijven.

91. WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 2 lid 2 van de UAV 2012 vervalt. Hiervoor te lezen: "Tot het bestek horen mede, als waren zij er letterlijk in opgenomen, alle op het werk van toepassing zijnde Nederlandse normen (NEN), Nederlandse Praktijkrichtlijnen (NPR) en Nederlandse Voornormen (NVN) alsmede de als Nederlandse norm aanvaarde buitenlandse normen en richtlijnen, zoals vermeld in de NNI-catalogus of de supplementen daarvan, uitgegeven door Nederlands Normalisatie Instituut, zoals dezen drie maanden voor de dag van de contractsluiting luiden. Overige buitenlandse normen en richtlijnen alsmede ontwerpnormen zijn van toepassing indien deze in het bestek met nummer en omschrijving zijn vermeld."

92. BEVEILIGINGS- EN VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN De Arbowet en de Publicatiebladen van de Arbeidsinspectie.

93. VOORSCHRIFTEN, NORMEN EN RICHTLIJNEN, AANVULLEND Alle overige op het werk betrekking hebbende voorschriften, keuren, verordeningen (waaronder plaatselijke bouwverordeningen en reglementen, welke vastgesteld en voorgeschreven zijn door de daartoe bevoegde autoriteiten van Rijk, Provincie, Waterschap, nutsbedrijven, Nederlandse Spoorwegen, KPN-Telecom B.V., Gemeenten, Gemeentelijke diensten, kabelbedrijven, alsmede afdelingen daarvan, zoals onder andere Arbeids- en Veiligheidsinspectie). Handboek voor toegankelijkheid uitgegeven door Elsevier. De publicatie "Vorstverlet in de bouwnijverheid" uitgegeven door de SFB-groep, aangevuld met de losbladige uitgave "Bestrijding klimatologisch verlet". 4/41

94. KWALITEITSEISEN BOUWSTOFFEN, AANVULLEND De kwaliteitsverklaringen voor de bouw, uitgegeven door de Stichting Bouwkwiteit (SBK): - overzicht van publiekrechtelijk erkende kwaliteitsverklaringen; - nationale gids van kwaliteitsverklaringen voor de bouw. Alle apparaten dienen, voor zover van toepassing, te voldoen aan de machinerichtlijn en te zijn voorzien van een CE-markering conform deze richtlijn.

00.02.03 DIRECTIE

90. TOEZICHT In aanvulling op paragraaf 3, lid 6 van de UAV 2012 geldt: Er zal geen continu toezicht op de uitvoering worden uitgeoefend. De aannemer kan zich niet beroepen op het ontbreken van toezicht.

91. WIJZIGING UAV 2012 Aan paragraaf 3, lid 6 van de UAV 2012 toe te voegen: Dit ontheft de aannemer niet van zijn verplichting het werk volgens bestek en tekeningen uit te voeren.

93. DIRECTIEVOERING BUITEN HET WERKTERREIN Onverminderd de aansprakelijkheid van de aannemer zal (indien van toepassing) door de directie ook buiten het werkterrein toezicht worden uitgeoefend op de vervaardiging en voortgang van de vooraf te vervaardigen bouwdelen en/of onderdelen.

00.02.04 GEVOLMACHTIGDE VAN DE AANNEMER

90. VOLMACHT De aanwijzing door de aannemer van personen die hem in zaken het werk betreffende zullen vertegenwoordigen moet geschieden met gebruikmaking van een getekende volmacht.

91. WIJZIGING UAV 2012 In afwijking van paragraaf 4 lid 2 van de UAV 2012 wordt bepaald dat de aannemer verplicht is om binnen 1 kalenderweek na de dag van prijsovereenstemming de volmachten van zijn eventuele vertegenwoordigers aan de opdrachtgever ter hand te stellen. De aanwijzing van een gevolmachtigde kan alleen voor het hele werk geschieden.

92. LEIDINGGEVEND PERSONEEL Het personeel dat door de aannemer is belast met de dagelijkse leiding, dient voor het sluiten van de overeenkomst bij de directie bekend te zijn. Indien de directie van mening is dat een persoon belast met de dagelijkse leiding niet voldoet, dient de aannemer, na schriftelijke aanzegging, de betrokkene te ontheffen van zijn functie.

00.02.05 VERPLICHTINGEN VAN DE OPDRACHTGEVER.

90. WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 5, lid 2 en 4 van UAV 2012 vervallen. Hiervoor te lezen: "De aannemer draagt de volledige verantwoordelijkheid voor alle door hem uitgevoerde onderdelen van het werk." 5/41

91. VAN OVERHEIDSWEGE GESTELDE EISEN In uitdrukkelijke afwijking van paragraaf 5, lid 6 van de UAV 2012 geldt, dat indien de Europese Verordening Bouwproducten (Construction Products Regulation: CPR) andere eisen aan het werk stelt dan in het bestek is bepaald, de aannemer met de directie zal overleggen over een te volgen procedure om te komen tot een weloverwogen besluit ten aanzien van een te leveren product onder CE. De aannemer wordt geacht mee te werken aan het voorkomen van meer werk voortkomend uit genoemde wetgeving.

92. VERGUNNINGEN VERZORGT DOOR DE OPDRACHTGEVER Opdrachtgever verzorgt de volgende vergunningen (indien van toepassing): - Sloopvergunning(en). - Kapvergunning(en). - Bouwvergunning(en).

93. WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 5 lid 1 van de UAV 2012 aanvullen met: Ten aanzien van het in sub a bepaalde geldt dat de opdrachtgever de in lid 00.02.05-92.omschreven vergunningen verzorgt. Voor het verkrijgen van overige vergunningen, beschikkingen, ontheffingen en dergelijke draagt de aannemer zorg.

00.02.06 VERPLICHTINGEN VAN DE AANNEMER

02. VRIJWARING De aannemer vrijwaart de opdrachtgever tegen alle eventuele aanspraken die door de belastingdienst in het kader van de ketenaansprakelijkheidsregeling worden gemaakt, alsmede tegen eventuele hierop gebaseerde verhaalsanspraken van onderaannemers die met (een deel van) het werk zullen worden belast. De aannemer moet deze besteksbepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings)overeenkomsten opnemen en de onderaannemer verplichten deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten onderaannemingsovereenkomsten op te nemen.

03. VERKLARINGEN BETALINGSGEDRAG AANNEMER Desgevraagd moet de aannemer na het verstrijken van elk kalenderkwartaal aan de opdrachtgever de meest recente verklaring van de belastingdienst verstrekken omtrent zijn betalingsgedrag inzake de afdracht van loonbelasting en sociale verzekeringspremies. De aannemer moet deze besteksbepaling in eventueel door hem af te sluiten onderaannemingsovereenkomsten opnemen en de onderaannemer verplichten deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten onderaannemingsovereenkomsten op te nemen. 6/41

04. NALEVEN WET ARBEID VREEMDELINGEN Onder verwijzing naar paragraaf 6, lid 11 van de UAV 2012 wordt de aannemer geacht bekend te zijn met hetgeen in de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) bepaald is omtrent het verbod om vreemdelingen in Nederland arbeid te laten verrichten zonder tewerkstellingsvergunning. De aannemer leeft de bepalingen van de Wav na, alsmede deze besteksbepaling. De aannemer wijst iedere door hem bij de uitvoering van het werk gecontracteerde onderaannemer schriftelijk op de bepalingen van de Wav en verplicht de onderaannemer de bepalingen van de Wav na te leven en deze besteksbepaling op te nemen in door hem te sluiten (onderaannemings)overeenkomsten. Alle aan de (niet)naleving verbonden gevolgen en kosten zijn voor rekening van de aannemer. De aannemer stelt mede namens de opdrachtgever de identiteit vast van alle op het werk aanwezige vreemdelingen als bedoeld in artikel 15 Wav en controleert de identiteitsbewijzen en de tewerkstellingsvergunningen van deze vreemdelingen op echtheid en geldigheid. De aannemer bewaart mede namens de opdrachtgever kopieën van deze documenten in zijn administratie als bedoeld in artikel 15 Wav tot tenminste 5 (vijf) jaar na het einde van het kalenderjaar waarin de oplevering plaatsvindt. De aannemer kan hierbij gebruikmaken van elektronische middelen. De opdrachtgever, dan wel de door hem aangewezen persoon, kan op ieder willekeurig moment de naleving door de aannemer van de Wav en deze besteksbepaling controleren. Op eerste verzoek van de opdrachtgever, dan wel de door hem aangewezen persoon, zal de aannemer onverwijld de betreffende administratie en (opgeslagen) documenten overleggen. Bij welke overtreding van de Wav dan ook, geconstateerd door de Inspectie SZW of enig ander orgaan, komen boetes die daaruit voor de opdrachtgever voortvloeien, voor rekening van de aannemer en vrijwaart de aannemer de opdrachtgever ter zake. De opdrachtgever zal deze boetes aan de aannemer doorbelasten en de aannemer zal deze op eerste verzoek aan de opdrachtgever vergoeden dan wel zal de opdrachtgever deze boetes verrekenen met de eerstvolgende (termijn)betaling(en) door de opdrachtgever aan de aannemer te doen, zonder dat deswege een ingebrekestelling nodig is en ongeacht een eventueel bezwaar of beroep van de aannemer tegen de opgelegde boete. Het voorgaande laat alle overige rechten en aanspraken van de opdrachtgever onverlet.

05. ONGEVALLLEN De aannemer moet de directie terstond op de hoogte stellen van alle ongevallen op het werkterrein, met verstrekking van alle ter zake doende inlichtingen.

10. WERKZAAMHEDEN BUITEN OVEREENGEKOMEN WERKTIJDEN Indien de aannemer voornemens is werkzaamheden op het werkterrein te verrichten buiten de werktijden zoals deze zijn overeengekomen met de directie dient hij bij de directie hiertoe tijdig een verzoek in. Indien de directie toestemming verleent voor werkzaamheden buiten de overeengekomen werktijden, zijn de kosten verbonden aan het hiervoor benodigde extra toezicht, beveiliging e.d. zijn geheel voor rekening van de aannemer. 7/41

12. BEPERKINGEN M.B.T. GELUIDNIVEAU Ten aanzien van het geluidniveau, veroorzaakt door materieel op het werk, gelden de volgende beperkingen: - de aannemer dient te informeren welke eventuele beperkingen ten aanzien van het geluidniveau gelden. - de van toepassing zijnde huisregels - De eisen en voorwaarden van de gemeentelijke instanties.

29. BESCHIEDEN Bij aangaan van de overeenkomst dient de aannemer aan de opdrachtgever een bewijs te overleggen van zijn: - Inschrijving in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken; - Inschrijving bij de uitvoeringsinstelling voor Bouwnijverheid; - Vergunning als vereist in de Vestigingswet Bedrijven 1954 c.q. het Vestigingsbesluit Bouwnijverheidsbedrijven 1958; - Deelname in het Waarborgfonds Ketenaansprakelijkheid.

88. WIJZIGING UAV 2012 Aan paragraaf 6 lid 2 van de UAV 2012 wordt toegevoegd: "Goedkeuring door de directie van de door de aannemer vervaardigde tekeningen ontheft aannemer niet van zijn verantwoordelijkheid voor de goede uitvoering en deugdelijkheid van het werk".

Paragraaf 6 lid 9 van de UAV 2012 wordt als volgt vervangen: "De aannemer vrijwaart de opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en is toe te rekenen aan de aannemer, zijn personeel, zijn onderaannemer of zijn leveranciers. De aannemer vrijwaart opdrachtgever tevens van alle schade voortvloeiende uit enig ingestelde vordering ter zake van beweerde of daadwerkelijke inbreuk op enig aangevraagd of verleend octrooi, licentie, auteursrecht, geregistreerde tekening of ontwerp, handelsmerk of handelsnaam van derden, ten gevolge van of in verband met de ten behoeve van het werk te gebruiken bouwstoffen en/of toe te passen werkwijzen."

Paragraaf 6 lid 26 van de UAV 2012 aanvullen met: "Indien de aannemer dan wel de onderaannemer onderdelen van het werk in onderaanneming wenst uit te voeren, dient hij voor de mogelijke verstrekking van de opdracht tot onderaanneming en minimaal 3 weken voor de start der betreffende werkzaamheden een daartoe strekkend verzoek schriftelijk bij de directie in te dienen. Het verzoek moet de verklaring bevatten, dat de onderaannemer aan de hand van bestek, tekeningen, werkplan etc. volledig is ingelicht aangaande zijn verplichtingen en deze accepteert."

Paragraaf 6 lid 27 van de UAV 2012 vervangen door: "Indien door of namens de opdrachtgever het inschakelen van een bepaalde aannemer is of wordt voorgeschreven, of de aannemer de keuze wordt gelaten uit meerdere door de opdrachtgever voorgeschreven aannemers, blijft de aannemer jegens de opdrachtgever voor die onderdelen van het werk ten volle aansprakelijk."

Paragraaf 6 lid 29 van de UAV 2012 De zinsnede: "tenzij de aannemer... te delen" vervalt.
8/41

Aan paragraaf 6 worden de volgende paragrafen toegevoegd: "31. De door of namens de directie opgegeven maten en aantallen voor de vervaardiging en uitvoering van onderdelen dienen door de aannemer vóór bestelling of uitvoering daarvan te worden gecontroleerd, ook daar waar dit in het bestek niet uitdrukkelijk wordt genoemd. De aannemer kan geen rechten ontleen aan eventuele onjuiste gegevens." "32. Door of namens de directie opgegeven maten en aantallen voor de vervaardiging en uitvoering van bouwdelen dienen door de aannemer te worden gecontroleerd." "33. Kleine leveringen en werkzaamheden binnen het kader van het bestek, die naar het oordeel van de directie voor een goede voltooiing van het werk noodzakelijk zijn, ook al zijn deze niet nader omschreven, behoren tot de verplichtingen van de aannemer en dienen zonder verrekening te worden uitgevoerd." "34. Uiterlijk binnen vier weken na de oplevering dient de aannemer aan de directie de eindafrekening te doen toekomen."

89. **ANDERE UITVOERINGSWIJZEN** Uit eventueel door de aannemer voor te stellen andere constructie- en/of uitvoeringswijzen met de daaruit voortvloeiende aanpassing van andere werken en werkzaamheden, waarvan de beslissing bij de directie berust, mogen in geen geval rechten worden ontleend tot het in rekening brengen van meerwerk. De directie aanvaardt ondanks haar goedkeuring geen verantwoordelijkheid voor de deugdelijkheid van de betreffende voorstellen van de aannemer. De kosten voor het eventueel vervaardigen van nieuwe of het wijzigen van bestaande tekening(en) en berekening(en) als gevolg van deze voorstellen zijn voor rekening van de aannemer, evenals de kosten van eventueel in te schakelen adviseurs.

90. **TIJDSTIP VERSTREKKING GEGEVENS** De aannemer deelt binnen 14 dagen na bouwopdracht aan de directie mede op welke data de benodigde gegevens, volgens par. 5 lid 1 UAV 2012 beschikbaar moeten zijn.

91. **KWALITEITSPLAN** De aannemer moet bij aanvang van het werk een kwaliteitsplan voor dit project overleggen, overeenkomstig de NEN-EN-ISO 9001 (1994). In dit plan aangeven hoe de kwaliteit wordt bereikt vanaf de productie/uitvoering van de belangrijkste materialen/onderdelen.

92. **HANDBOEK** De aannemer dient een gebruikershandboek te verzorgen.

93. **HINDER EN BELEMMERINGEN** De normale gang van zaken in en om in functie blijvende bouwdelen en de belendingen mag gedurende de uitvoering van het werk niet worden gehinderd of belemmerd. In overleg met de directie moet de aannemer de werkzaamheden zodanig uitvoeren dat daarvan zo weinig mogelijk hinder wordt ondervonden.

94. **GEDRAGSREGELS** De aannemer draagt verantwoordelijkheid voor de naleving van de aanwijzingen van orde en veiligheid, welke door de directie en/of de opdrachtgever worden uitgevaardigd. 9/41

95. **VEILIGHEID** De aannemer is verantwoordelijk voor de naleving van de veiligheidsvoorschriften en bepalingen door de bij het werk betrokken medewerkers, onderaannemers, leveranciers en derden, die in opdracht van de aannemer bij het werk zijn betrokken of onderdelen van het werk uitvoeren, zoals bij de uitvoering van het werk gelden. Kosten die voortvloeien uit eventueel te nemen maatregelen / te plaatsen (tijdelijke) voorzieningen zijn voor rekening van de aannemer. Naast de noodzakelijke veiligheidsvoorzieningen volgens de wettelijke voorschriften en regelgeving van bevoegde (overheids)instanties dient de aannemer door een gemeentelijke dienst en/of bevoegd gezag gevraagde, nadere veiligheidsmaatregelen te voorzien, respectievelijk op te nemen of aan te brengen. De kosten hiervan zijn voor rekening van de aannemer. De aannemer is verantwoordelijk voor het aanvragen van de voor het werk benodigde werkvergunningen.

96. **VERGUNNINGEN/MELDINGEN** De aannemer heeft de plicht om zorg te dragen voor naleving van de eisen die zijn gesteld aan door hem en/of de opdrachtgever verkregen vergunningen. Van de benodigde door de aannemer te verzorgen, tijdelijke vergunningen/ontheffingen/meldingen met de daarbij behorende voorwaarden/bepalingen zal de aannemer een afschrift verstrekken aan de directie. De kosten voor het naleven hiervan zijn voor rekening van de aannemer. De aannemer informeert het lokale Bouw- en Woningtoezicht voor aanvang van constructieve werkzaamheden en bijzondere activiteiten tijdens de bouw conform de door gemeente gestelde eisen.

97. **GOEDKEURING ONDERAANNEMERS** De aannemer dient de door hem in te schakelen onderaannemers ter goedkeuring aan de directie voor te dragen. Deze voordracht dient tijdig te geschieden en vergezeld te gaan van informatie over kwaliteit, ervaring, capaciteit en solvabiliteit van de betreffende onderaannemer. Alvorens de opdrachtgever de schriftelijke goedkeuring geeft, hetgeen geschiedt in de notulen van bouwvergaderingen, dient de aannemer aan te tonen dat de betreffende onderaannemer en/of leverancier volledig is ingelicht aangaande zijn verplichtingen als in het bestek omschreven. De goedgekeurde onderaannemers zijn verplicht op verzoek van de directie haar onderaannemers en/of leveranciers kenbaar te maken. De directie kan, met opgaaf van redenen, haar goedkeuring voor een onderaannemer weigeren. Tevens is de directie gerechtigd haar eens gegeven goedkeuring in te trekken, indien de onderaannemer en/of leverancier naar het oordeel van de directie de voortgang van de werkzaamheden belemmert dan wel anderszins hierop een schadelijke invloed uitoefent. Indien de overeenkomst tussen de opdrachtgever en de aannemer dan wel tussen de aannemer en de onderaannemer wordt ontbonden, zal de onderaannemer en/of leverancier hieraan jegens de opdrachtgever geen recht tot schadevergoeding kunnen ontlenen. Alle consequenties welke aan bovengenoemde verbonden zijn, zijn voor rekening en verantwoording van de aannemer. 10/41

98. TAAL Alle gegevens, correspondentie, verslaglegging en communicatie dienen in het Nederlands te zijn.

99. KOSTEN MET BETREKKING TOT WIJZIGINGEN Alle kosten met betrekking tot extra bouwkundige, constructieve en installatietechnische onderdelen en/of aanpassing hieraan of ten gevolge hiervan, inclusief alle kosten van bijkomend reken- en tekenwerk en andere werkzaamheden van alle bij het werk betrokken partijen, ten gevolge van voorstellen van de aannemer en/of het in gebreke blijven van de aannemer zoals plaats-afwijkingen, maatafwijkingen, gebrekkige bouwstoffen en dergelijke zijn voor rekening van de aannemer.

00.02.07 DATUM VAN AANVANG

02. AANVANG WERKZAAMHEDEN Het is de aannemer niet toegestaan met het werk aan te vangen voor de datum van aanvang, als bedoeld in paragraaf 7, lid 1 van de UAV 2012.

90. AANVANG WERKZAAMHEDEN De als zodanig aangemerkte dag in de aannemingsovereenkomst. Bij gebreke daarvan komt par. 7 lid 1 UAV 2012 te vervallen en wordt als volgt gelezen: "De datum van aanvang van het werk wordt door de directie in overleg met de aannemer vastgesteld en in de notulen van de eerste bouwvergadering vastgelegd."

00.02.08 UITVOERINGSDUUR, UITSTEL VAN OPLEVERING, BEPROEVING

02. DATUM VAN OPLEVERING Het werk moet uiterlijk worden opgeleverd conform de gemaakte afspraken hierover in de (aannemings)overeenkomst.

20. WERK IN PLAATS VAN TECHNISCHE INSTALLATIEWERK In uitdrukkelijke afwijking van paragraaf 8a van de UAV 2012, dient waar staat, "technische installatiewerk" te worden gelezen, "werk".

21. BEPROEVING Alvorens het werk of onderdelen daarvan in bedrijf worden gesteld of in gebruik worden genomen, moeten zijn beproefd: - alle aan te brengen installaties.

90. VERTRAGING IN HET WERK Vertraging in de voortgang van het werk veroorzaakt door afkeuring van delen van het werk, afkeuring van bouwstoffen, monsters en/of proefopstellingen/proefvlakken en afkeuring van bescheiden welke door de aannemer ter goedkeuring dienen te worden voorgelegd, geven geen aanleiding tot termijnverlenging, en komen niet voor verrekening in aanmerking. 11/41

91. **TERMIJNVERLENGING** Aan paragraaf 8 lid 4 van de UAV 2012 toevoegen: De aannemer heeft slechts recht op termijnverlenging op grond van bestekswijzigingen c.q. wijzigingen in de uitvoering als de noodzaak tot verlenging van de uitvoeringsduur bij de betreffende wijziging schriftelijk is erkend door of namens de opdrachtgever, waarvan bijvoorbeeld sprake is indien de werkzaamheden op het kritieke pad van de oplevering liggen. Het in dit lid gestelde is pas aan de orde indien het saldo van het meer en minder werk op grond van bestekswijzigingen c.q. wijzigingen in uitvoering door of namens de opdrachtgever minimaal 10% van de aanneemsom bedraagt. In de overige gevallen zal een verzoek van de aannemer om termijnverlenging slechts in overweging kunnen worden genomen, indien dit schriftelijk geschiedt en behoudens ontheffing door de directie met inachtneming van het gestelde in paragraaf 6 lid 15, doch in ieder geval niet later dan 14 dagen voor het verstrijken van de termijn. In alle gevallen van termijnverlenging heeft de aannemer geen recht op vergoeding van kosten of schade verbonden aan de verlengde uitvoeringsduur.

00.02.09 OPNEMING EN GOEDKEURING

90. **AANVRAAG OPNEMING EN GOEDKEURING** De (schriftelijke) aanvraag van de aannemer conform paragraaf 9 lid 1 UAV 2012 wordt verlangd en dient tenminste 14 dagen voor de datum dat het werk naar verwachting door de aannemer voltooid zal zijn, in het bezit te zijn van de directie. Par. 9 lid 4 vult.

91. **BEPROEVING (BIJ INSTALLATIES OF ONDERDELEN DAARVAN)** De beproeving geschiedt door de aannemer in aanwezigheid van de directie en dient om vast te stellen of het werk, of het desbetreffende onderdeel daarvan, op het gebied bestreken door de beproeving, voldoet aan hetgeen is overeengekomen, voor zover dit op het tijdstip van de beproeving mogelijk is. Aannemer en directie stellen in onderling overleg het tijdstip van de beproeving vast. Indien aannemer en directie niet komen tot gemeenschappelijke vaststelling van het tijdstip van de beproeving stelt de aannemer dit tijdstip vast en geeft van dit tijdstip tenminste acht dagen tevoren schriftelijk kennis aan de directie. Ten behoeve van de beproeving stelt de aannemer voor zijn rekening het nodige materieel en het personeel voor de bediening daarvan beschikbaar. De kosten van de voor de beproeving benodigde hoeveelheid water en energie zijn voor rekening van de aannemer. Door de ondertekening door de aannemer en de directie van het rapport waarin het beproevingsresultaat is opgenomen staan de resultaten van de beproeving vast. Indien de directie tijdens de beproeving niet aanwezig is geweest, staan de resultaten van de beproeving vast door de enkele vermelding daarvan in het rapport waarin het beproevingsresultaat is opgenomen. Indien op grond van de beproeving is vastgesteld dat het werk, op het gebied bestreken door de beproeving, niet voldoet aan hetgeen is overeengekomen, zal, nadat de aannemer de nodige verbetering heeft aangebracht, de beproeving worden herhaald. Op deze herhaalde beproeving is het hierboven vermelde van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in dit geval de kosten van water en energie, benodigd voor de beproeving, voor rekening van de aannemer zijn. Indien op grond van de beproeving is vastgesteld dat het werk, op het gebied bestreken door de beproeving,

voldoet aan hetgeen is overeengekomen en het werk ook overigens is voltooid, vindt opnemng van het werk plaats. 12/41

Mocht de aannemer -na daartoe schriftelijk te zijn aangemaand met inachtneming van een sommatie-termijn van acht dagen- in gebreke blijven om beproevingen uit te voeren, is opdrachtgever gerechtigd deze op kosten van de aannemer te (doen) uitvoeren. De aannemer zal hiervoor worden uitgenodigd.

92. MEDEDELING BETREFFENDE GOEDKEURING - WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 9 lid 5 van de U.A.V. Laatste zinsdeel te wijzigen in: "... geplaatst, dan wordt het werk geacht te zijn goedgekeurd op de vijftiende dag nadat de aannemer de opdrachtgever schriftelijk heeft medegedeeld dat de mededeling, zoals hiervoor bedoeld, niet ontvangen is en opdrachtgever deze mededeling evenmin heeft verstrekt binnen vijftien dagen na verzenden van de schriftelijke mededeling van de aannemer." Bij de opneming dienen alle overtollige materieel, bouwstoffen, materialen en gereedschappen te zijn afgevoerd respectievelijk de nog benodigde materialen en gereedschappen verzameld. Het door de aannemer en door derden ten behoeve van dit werk gebruikte terrein dient door de aannemer bij de oplevering schoon te worden opgeleverd; de aan te passen terreingedeelten in de staat zoals aangegeven in bestek en tekeningen, de niet aan te passen terreingedeelten in de oorspronkelijke staat.

93. BEPROEVING De opdrachtgever aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden die bij de opneming en beproeving niet zijn geconstateerd; de beproeving wordt beschouwd als een aan de aannemer bewezen dienst en komt niet in de plaats van de opneming. De beproeving dient volgens een door de aannemer op te stellen draaiboek te worden uitgevoerd. Een dergelijk draaiboek dient een scenario te geven voor: - de beproevingen in de fabriek voorafgaande aan de fabriekskeuring; - de fabriekskeuring door de directie; - het in bedrijf stellen van de installaties; - de beproevingen voorafgaande aan de opneming en installatiebeproeving door de directie; - de installatiebeproeving door de directie. Het draaiboek dient minimaal drie weken voor de eerste keuring door de aannemer ter goedkeuring bij de directie te worden ingediend; opmerkingen van de directie moeten binnen één week in een herziene versie zijn verwerkt. Tijdens elke beproeving is een monteur aanwezig die betrokken is geweest bij de fabricage of montage en die uitleg kan verstrekken omtrent de werking, bediening en dergelijke van de installaties. Van alle werktekeningen is een bijgewerkt exemplaar voorhanden.

94. VOOROPNEMING Alvorens het werk overeenkomstig par. 9 lid 1 UAV 2012 ter opneming aan te bieden, dient in overleg met de directie een vooropname plaats te vinden overeenkomstig een door de aannemer op te stellen en door de directie goed te keuren schema. Eventuele gebreken en/of tekortkomingen dienen voor de opneming te zijn hersteld.

95. HERSTEL OPLEVERPUNTEN Het herstel van de op het proces-verbaal van oplevering gestelde opleverpunten dient binnen 10 werkdagen na oplevering te zijn geschied. 13/41

00.02.10 OPLEVERING

90. OPLEVERING Het werk komt in aanmerking voor oplevering nadat de in dit bestek aangegeven werken en werkzaamheden van derden naar de aard van het werk en naar het oordeel van de directie geheel zijn uitgevoerd en/of gebruiks- en bedrijfsklaar tot stand zijn gebracht met inbegrip van goedkeuring door bevoegde instanties en nadat de in het bestek verlangde bescheiden, technische specificaties, documentatie, certificaten, revisietekeningen, dagboek, garanties, alsmede administratie en eindoverzichten zoals onderhoudsvoorschriften en dergelijke aan de directie zijn verstrekt.

91. OPLEVERING Par. 10 lid 1 van de UAV 2012 vervangen door: "Het werk wordt geacht te zijn opgeleverd na ondertekening door partijen van het proces-verbaal van oplevering, hetgeen door de directie wordt opgesteld."

92. STAAT VAN HET WERKTERREIN BIJ OPLEVERING Het voltooide werk, het werkterrein, de in gebruik gegeven ruimte en de ten gevolge van de uitvoering van het werk, verontreinigde eigendommen en werken van de opdrachtgever en van derden, dienen schoon en vrij van bouwafval opgeleverd te worden. Alle eigendommen van de aannemer moeten uiterlijk 1 kalenderweek na de oplevering, of zoveel eerder of later als door de directie wordt aangegeven, van het werkterrein zijn verwijderd.

93. INGEBRUIKNEMING - WIJZIGING UAV 2012 Par. 10 lid 3 UAV 2012 toevoegen: "Door de bedoelde ingebruikneming van het werk of een onderdeel van dat werk gaat de onderhouds- of servicetermijn in onmiddellijk na de dag van ingebruikneming.

Er wordt een lid 4 aan par. 10 UAV 2012 toegevoegd: "In geval het werk, of gedeelte daarvan, door toedoen of nalaten van de aannemer niet binnen de gestelde termijn is opgeleverd kan de opdrachtgever het werk of die gedeelten daarvan, in gebruik nemen dan wel inrichtingswerkzaamheden uit (laten) voeren. De aannemer zal in dat geval, op eerste aanzegging van de directie en voor zijn rekening, zodanige maatregelen treffen en voorzieningen aanbrengen dat voor de gebruiker(s) geen gevaar of overlast kan optreden. Het voorgaande heeft met name betrekking op de bereikbaarheid, het functioneren van de technische installaties, de vluchtwegen, de gemeenschappelijke voorzieningen en de aansluiting voor energie en water".

Er wordt een lid 5 aan par. 10 UAV 2012 toegevoegd: "Teneinde vervroegde ingebruikneming van delen van het werk door de opdrachtgever mogelijk te maken, zal de aannemer, zodra hem een datum van vervroegde ingebruikneming bekend is, zijn werkzaamheden in overleg met de directie zodanig regelen, dat de bedoelde ingebruikneming tijdig kan plaatsvinden". 14/41

00.02.11 ONDERHOUDSTERMIJN

01. ONDERHOUDSTERMIJN De onderhoudstermijn bedraagt in maanden: gerekend vanaf de eindoplevering van het werk: - zes maanden voor het bouwkundige werk. - twaalf maanden voor het installatiewerk; deze termijn dient een volledige aaneengesloten winter- en zomerperiode te bevatten. Onverkort het bovenstaande geldt dat voor elk door de aannemer binnen voornoemde termijnen opgeheven gebrek(en) een nieuwe onderhoudsperiode ingaat van 6 respectievelijk 12 maanden. Tevens zal een evenredig deel van de aannemingsom worden ingehouden tot het einde van de extra onderhoudstermijn, tenzij hiervoor reeds in een andere vorm een garantie is verstrekt. Overigens geldt voor installatieonderdelen, die in de onderhoudsperiode zijn vervangen en seizoensgebonden moeten worden beproefd, dat de volledige periode opnieuw ingaat op de dag na vervanging en tenminste loopt tot en met een beproevingsseizoen na vervanging. Wanneer de door de directie gestelde termijn voor het herstellen van gebreken de einddatum van de hierboven genoemde onderhoudstermijn overschrijdt, zal de onderhoudstermijn met deze overschrijding worden verlengd. Indien zich tijdens de onderhoudsperiode lekkages voordoen aan een onderdeel van het bouwkundige werk, dan geldt voor het betreffende onderdeel na herstel een extra onderhoudsperiode waarin in elk geval de periode van oktober tot en met april voorkomt. Indien gedurende de onderhoudsperiode door de aannemer herstelwerkzaamheden als bedoeld in paragraaf 11 lid 2 moeten worden uitgevoerd waarvoor tevens werkzaamheden aan het Werk van derden moeten worden verricht, zijn alle kosten welke het gevolg zijn van c.q. verband houden met deze herstelwerkzaamheden voor rekening van de aannemer.

90. IN GEBREKE BLIJVEN VAN DE AANNEMER De aannemer is gehouden, gebreken welke in de onderhoudstermijn aan de dag treden op eerste aanzegging van de opdrachtgever zo spoedig mogelijk te herstellen, tenzij de aannemer aantoonbaar dat de gebreken niet voor zijn risico komen. Blijft de aannemer in gebreke, dan zal herstel geschieden door de opdrachtgever, voor rekening van de aannemer.

91. ONDERHOUDSTERMIJN BIJ OPLEVERING IN GEDEELTEN Indien het werk in gedeelten wordt opgeleverd zal de onderhoudstermijn van het betreffende gedeelte pas ingaan indien dit gedeelte opgeleverd is.

93. BEPALINGEN De bepalingen die tijdens de uitvoering van het werk gelden zijn ook voor de onderhoudsperiode van toepassing.

94. PREVENTIEF EN CORRECTIEF ONDERHOUD In aanvulling op het gestelde in paragraaf 11 van de UAV 2012 dient de aannemer gedurende de onderhoudstermijn tevens alle preventieve en correctieve onderhoudswerkzaamheden aan de in het bestek genoemde installaties conform de geldende voorschriften van de fabrikant en/of leverancier uit te voeren, zodanig dat hij de fabrieksgarantie en zijn eigen garantie gestand kan doen. 15/41

95. **VERVANGING VAN ONDERDELEN** Voor onderdelen die in de onderhoudstermijn zijn vervangen en seizoensgebonden moeten worden beproefd, geldt dat de volledige periode opnieuw in gang gaat op de dag na vervanging en tenminste loopt tot en met een beproevingsseizoen na vervanging. Na herstel of vervanging van een onderdeel geldt een extra onderhoudstermijn van 3 maanden voor dat onderdeel.

00.02.14 SCHORSING VAN HET WERK/BEEINDIGING IN ONVOLTOOIDE STAAT

01. **VEILIGHEIDSMATREGELEN** De aannemer moet in overleg met de directie naast de gepaste maatregelen de nodige veiligheidsmaatregelen nemen.

90. **SCHORSING VAN HET WERK/ONVOLTOOIDE STAAT** In uitdrukkelijke afwijking van Paragraaf 14 van de UAV 2012 geldt, dat de aannemer ten gunste van opdrachtgever afziet van het opschortingsrecht, retentierecht respectievelijk zijn rechten het werk stil te leggen en zijn recht op ontbinding van deze overeenkomst, welke afstand van recht door opdrachtgever met het aangaan van de aannemings-overeenkomst ook is aangenomen. De aannemer moet deze besteksbepaling in eventueel door hem af te sluiten onderaannemingsovereenkomsten opnemen en de onderaannemer verplichten deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten onderaannemingsovereenkomsten op te nemen.

92. **SCHORSING - WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 14 lid 4 van de UAV 2012, toevoegen:** in dit lid en de volgende leden is onder "schorsing" niet begrepen het stilleggen van het werk of een gedeelte daarvan wegens het niet voldoen door de aannemer aan de besteksbepalingen of aan door de directie gegeven orders en aanwijzingen of het stilleggen door Bouw- en Woningtoezicht. Het gestelde met betrekking tot Bouw- en Woningtoezicht is niet van toepassing indien het zaken betreft waarvoor de opdrachtgever verantwoordelijk is.

93. **WIJZIGING UAV 2012 Par. 14 lid 8 van de UAV 2012, de tekst "twee maanden" wijzigen in: "vier maanden".**

94. **WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 14 lid 10 van de UAV 2012 vervalt. Hiervoor te lezen:** "De aannemer heeft als dan recht op uitsluitend de gemaakte kosten die hij in verband met het werk heeft gemaakt. Aanspraken van de aannemer en de opdrachtgever op hetgeen overigens ter zake van de overeenkomst verschuldigd is, blijven onverlet."

95. **WIJZIGING UAV 2012 Er komt een lid 11 bij deze paragraaf en die luidt als volgt:** "Het is de aannemer niet toegestaan het werk stil te leggen dan wel te schorsen vanwege een afkeuring van door hem ingediend meerwerk, een afwijzing van een verzoek om bouwtijdverlenging of andere afwijzende beslissingen van de directie/opdrachtgever op de door hem ingediende verzoeken". 16/41

00.02.15 WERKTERREIN

01. AANDUIDING WERKTERREIN De oppervlakte van het werkterrein zal in overleg met de directie en de gemeentelijke instanties worden bepaald.

90. STAAT EN LIGGING VAN HET WERKTERREIN - WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 15 lid 1 van de UAV 2012 aanvullen met: De aannemer wordt geacht op de hoogte te zijn van de staat, de situering en de hoogteligging van, alsmede de toegangsmogelijkheden tot de obstakels in, bij of boven het werkterrein op de dag van prijsovereenstemming. Het werkterrein wordt in de staat waarin het zich bevindt op de dag van prijsovereenstemming aan de aannemer ter beschikking gesteld. Aan de dag tredende verschillen worden niet verrekend. Alvorens het werkterrein in gebruik te nemen, dient de aannemer zich te vergewissen van het toekomstige beloop en plaats van de (eventuele) leidingen, putten, kabels en dergelijke en de plaats en capaciteit van aansluitpunten ten behoeve van de bouwleidingen. De aannemer dient zich op de hoogte te stellen van en zich te richten naar de eisen die de overheid dan wel de wegbeheerder stelt ten aanzien van de aan- en afvoerwegen voor het werkterrein. De aannemer wordt geacht op de hoogte te zijn van de aan- en afvoerwegen tijdens de bouwperiode. De aannemer dient, indien door een gemeentelijke dienst of vanwege de politie daartoe gevraagd, nadere veiligheidsvoorzieningen / verkeersvoorzieningen te nemen dan wel aan te brengen. De kosten hiervan zijn voor rekening van de aannemer. De kosten voor herstel van opstallen, bestratingen, tuinaanleg, terreininrichting en dergelijke zowel op het werkterrein als buiten het perceel is voor rekening van de aannemer. Gedurende de bouw dient de aannemer onder alle weersgesteldheden het bouwterrein en de toegangswegen in goed begaanbare toestand te houden, een en ander ten genoegen van de directie. De aannemer dient rekening te houden met eventueel vereiste voorzieningen in verband met de Wet Geluidhinder en de milieu wetgeving.

91. GEBRUIK WERKTERREIN DOOR DERDEN Tijdens de gehele duur van de werkzaamheden moet de aannemer toestaan dat gedeelten van het werkterrein door derden in gebruik worden genomen dan wel dat werkzaamheden door derden kunnen plaatsvinden, welke gedeelten dan eventueel door hem moeten worden ontruimd. De inrichting van het werkterrein dient vooraf te worden afgestemd met de betreffende derden.

92. DE TOESTAND VAN HET WERKTERREIN Indien het werkterrein (of een gedeelte daarvan) zich buiten de eigendomsgrenzen bevindt (dus op gemeente grond), dient de aannemer de toestand van het werkterrein voor de aanvang van het werk zo goed mogelijk vast te leggen. Hiervan zal een proces-verbaal worden opgesteld dat ondertekend dient te worden door vertegenwoordigers van de gemeente, de aannemer en de directie. Eventuele precariokosten voor het werkterrein op gemeente grond komen voor rekening van de aannemer. 17/41

93. NAZORG De omgeving rondom het werkkerrein dient door de aannemer onmiddellijk te worden gereinigd indien deze door de uitvoering is vervuild. Beschadigingen op en aan het werkkerrein en aan de openbare ruimte dienen onmiddellijk te worden hersteld.

00.02.16 AFSLUITING, RECLAME

01. FOTOGRAFEREN EN FILMEN Voor het maken van foto's, films of video-opnamen en dergelijke van het werk, het verlenen van medewerking daaraan en het geven van publiciteit inzake het werk, is toestemming van de opdrachtgever noodzakelijk.

90. AFSLUITING Vernieling c.q. diefstal van het werk c.q. van de op het werkkerrein aanwezige bouwstoffen en materialen, met inbegrip van die behoren tot het eigendom van derden, is ongeacht de aanwezigheid van afsluitingen, tot de oplevering voor rekening en risico van de aannemer.

91. RECLAME Het plaatsen van reclame borden is niet toegestaan.

00.02.17 VERWERKING VAN BOUWSTOFFEN

90. VERWERKING VAN BOUWSTOFFEN Tenzij in het bestek uitdrukkelijk anders is vermeld, geldt voor alle materialen dat ze ongebruikt zijn en voor zover in het bestek niet uitdrukkelijk anders is bepaald dat ze getransporteerd, behandeld, opgeslagen, bewerkt, gemonteerd en/of aangebracht dienen te worden overeenkomstig de voorschriften van de genoemde fabrikant/leverancier en overeenkomstig de betreffende normontwerpen en richtlijnen. Het transport, de opslag en de verwerking van de bouwstoffen die voorzien zijn van een KOMA/KIWA e.d. keurmerk moet geschieden overeenkomstig de richtlijnen in de bijbehorende documenten. De aanneemsom wordt geacht te zijn gebaseerd op het in het bestek genoemde materialen en fabricaten. Bouwstoffen transporteren, opslaan en verwerken conform het bepaalde in het verstrekte bewijs en/of in de betreffende normen, voornormen, norm ontwerpen, richtlijnen, voorschriften en eisen. De bemonstering van de in dit bestek bedoelde materialen geschiedt volledig voor rekening van de aannemer. Indien in het bestek merknamen van bouwstoffen of bouwproducten worden genoemd met de toevoeging: "of gelijkwaardig" (o.g.) dan mogen hiervoor door de aannemer desgewenst alternatieven ter goedkeuring aan de directie worden voorgedragen. De vereiste toestemming van de directie wordt tijdig schriftelijk bij de directie aangevraagd, zodat voldoende tijd beschikbaar is om de gelijkwaardigheid van de bedoelde andere bouwstoffen te kunnen beoordelen.

92. BESCHADIGDE BOUWSTOFFEN Beschadigde bouwstoffen mogen niet worden verwerkt. 18/41

93. **AANVOER VAN BOUWSTOFFEN** De aanvoer van bouwstoffen en apparatuur zal plaatsvinden naar behoefte van de montage. Langdurige opslag zal na overleg met de directie in uiterste noodzaak worden toegestaan. Het aanvoeren, respectievelijk lossen van bouwstoffen en apparatuur buiten de normale werktijden alsmede in de voor bouwbedrijven vastgestelde vakantieperiode is zonder goedkeuring van de directie niet toegestaan. Indien aanvoer van bouwstoffen verband houdt met klimatologische of overige vertragende omstandigheden, dienen deze bouwstoffen tijdig te worden besteld c.q. aangevoerd.

94. **BOUWPRODUCTEN ONDER CE** Bouwproducten die vallen onder een geharmoniseerde Europese norm (h'EN) of Europese technische beoordeling (ETA), zoals bedoeld in de Europese Verordening bouwproducten (305/2011/EU), dienen te zijn voorzien van CE-markering. Bijbehorende prestatieverklaringen dienen bij levering van de bouwproducten aan de directie (opzichter) te worden verstrekt. Mocht binnen het bestek bouwproducten zijn toegepast onder een ander certificaat, welke afwijken van de geharmoniseerde Europese normen, dan mag de aannemer een voorstel doen voor een product van overeenkomstige hoedanigheid, maar met CE-markering. In al deze gevallen zal de aannemer in overleg treden met de directie.

95. **BOUWAFVAL** Bouwafval dient regelmatig vanuit het werk en van het werkterrein verwijderd te worden conform de voorschriften door de aannemer.

96. **BEVESTIGINGSMIDDELEN** Tot het werk en de verantwoordelijkheid van de aannemer behoren tevens alle bevestigingsmiddelen ten behoeve van de omschreven materialen en producten. Indien hoeveelheden en/of afstanden zijn genoemd, dienen deze ter indicatie. De voor de diverse bouwmaterialen en installatieonderdelen benodigde bevestigingsmiddelen, beugels etc., moeten qua oppervlaktebehandeling en/of corrosiebestendigheid minimaal gelijkwaardig zijn aan de te bevestigen materialen, onderdelen of dergelijke.'

00.02.18 KEURING VAN BOUWSTOFFEN

01. **KEURING VAN BOUWSTOFFEN** De door de directie te keuren bouwstoffen als bedoeld in paragraaf 17, lid 2 en paragraaf 18, lid 1 van de UAV 2012 zijn de volgende: alle bouwstoffen.

02. **BOUWSTOFFEN MET KWALITEITSVERKLARING** Een gebrek dat zich na deze goedkeuring in de bouwstoffen met kwaliteitsverklaring openbaart en dat bij uitwendige visuele beoordeling redelijkerwijs niet onderkend had kunnen worden, wordt aangemerkt als een gebrek in de zin van de paragrafen 12 en 17, lid 3 van de UAV 2012.

90. **BOUWSTOFFEN MET KWALITEITSVERKLARING** Daar waar wordt voorgeschreven dat een bouwstof met een kwaliteitsverklaring afgegeven door een door de Raad van Accreditatie erkende certificatie-instelling moet worden geleverd, moet deze kwaliteitsverklaring bij de uitwendige visuele beoordeling van deze bouwstof worden overgelegd. 19/41

Ingeval bouwstoffen, die geleverd kunnen worden met een keurmerk van één van de erkende certificatie-instellingen, worden betrokken van de leverancier die de bouwstoffen niet met dit keurmerk levert, is de aannemer verplicht deze op zijn kosten te laten keuren door een door de Raad voor de Accreditatie erkend onafhankelijke keuringsinstituut voor Bouwmaterialen. Voor rekening van de aannemer komen de kosten die worden gemaakt in verband met onderzoek van bouwstoffen en onderdelen voor zover deze door de gemeentelijke diensten of anderszins van overheidswege worden geëist.

91. BEMONSTERING De aannemer is verplicht van alle materialen vroegtijdig monsters ter goedkeuring aan te bieden, na zich van de mogelijkheid van tijdige levering van de betreffende bouwstoffen op de hoogte te hebben gesteld. De aannemer kan geen aanspraak doen gelden op schadeloosstelling dan wel bouwtijdverlenging indien door het niet tijdig verstrekken van monsters ten behoeve van keuring, schade en/of oponthoud wordt veroorzaakt.

91. APPARATUUR EN MEETINSTRUMENTEN De aannemer stelt in aanvulling op paragraaf 18, lid 3 van de UAV 2012 de nodige apparatuur en instrumenten voor de keuring ter beschikking.

00.02.19 EIGENDOM VAN BOUWSTOFFEN

90. EIGENDOM VAN BOUWSTOFFEN Paragraaf 19 lid 1 UAV 2012 vervalt. Hiervoor komt de volgende tekst in de plaats: "Alle op het werkterrein aangevoerde en voor het werk bestemde, goedgekeurde bouwstoffen worden eigendom van de opdrachtgever zonder dat deze voor betaling aan derden aansprakelijk is. Op verzoek van opdrachtgever worden niet verwerkte bouwstoffen alsnog kosteloos door de aannemer verwijderd." Alle door de opdrachtgever geleverde en niet verwerkte materialen blijven eigendom van de opdrachtgever en dienen in dezelfde staat als bij de ter beschikkingstelling te worden teruggegeven. De beoordeling van de staat waarin de niet verwerkte materialen verkeren, is voorbehouden aan de directie en bindend voor de aannemer en geschiedt zo spoedig mogelijk na terug-levering.

91. LEVERING VAN BOUWSTOFFEN De aannemer mag bij de levering van materialen geen eigendomsvoorbehoud van derden aanvaarden, noch overeenkomsten sluiten, waarbij enig recht op de materialen als zekerheid dient voor de verplichtingen van de aannemer jegens derden.

00.02.20 ZORG VOOR BOUWSTOFFEN

01. ZORG VOOR BOUWSTOFFEN Transport en opslag van bouwstoffen moet geschieden overeenkomstig richtlijnen en/of voorschriften van de desbetreffende fabrikant, norm(ontwerp), kwaliteitseisen en beoordelingsrichtlijnen, dan wel overeenkomstig de richtlijnen opgenomen in desbetreffende attesten of certificaten.

90. MAATREGELEN BIJ ONGUNSTIGE WEERSOMSTANDIGHEDEN Indien de aannemer besluit zijn werkzaamheden onder ongunstige weersomstandigheden te verrichten, moet het werk zorgvuldig worden beschermd tegen de nadelige inwerking daarvan. 20/41

Na afloop dienen de bouw(onder)delen welke ten gevolge van de ongunstige weersomstandigheden hebben geleden, niet alleen in technische maar ook in esthetische kwaliteit, op aanwijzing van de directie, te worden afgebroken en verwijderd, alvorens de werkzaamheden mogen worden hervat.

00.02.21 OUDE BOUWSTOFFEN

90. EIGENDOM OUDE BOUWSTOFFEN Voor zover niet anders in dit bestek is vermeld of door de directie vooraf niet anders wordt verklaard zijn de uit het werk komende oude bouwstoffen niet van waarde voor de opdrachtgever, met uitzondering van monumentale onderdelen.

91. HERGEBRUIK OUDE BOUWSTOFFEN Hergebruik van oude bouwstoffen is de aannemer, tenzij het bestek anders vermeldt, niet toegestaan. Indien conform dit bestek oude bouwstoffen worden gebruikt, dient de aannemer deze voor zijn rekening zorgvuldig op te slaan.

00.02.22 GARANTIE VOOR EEN ONDERDEEL

01. TE GARANDEREN ONDERDELEN Voor de volgende onderdelen wordt een garantie verlangd die moet gelden vanaf het gereedkomen van het onderdeel tot aan de oplevering van het werk en in aansluiting daarop gedurende de vermelde periode. Onderdeel: alle in het bestek genoemde onderdelen. - te garanderen door: de aannemer én, waar aangegeven, de fabrikant/leverancier. - periode: als genoemd bij de betreffende onderdelen; ingeval een fabrikant/leverancier een langere garantieperiode garandeert, dan dient ook de aannemer deze langere garantieperiode over te nemen. Indien daarin over een onderdeel niets is opgenomen geldt het onderstaande. Bij tegenstrijdigheid prevaleert hetgeen dat is opgenomen in het specifiek voor het betreffende werk opgestelde bestek te garanderen door: de aannemer.

91. GARANTIEVERKLARING Met betrekking tot onderdelen waarvoor een garantie wordt verlangd, dient een garantieverklaring volgens het bij dit bestek gevoegde model overlegd te worden. De garantieverklaring dient te worden overlegd bij de levering van het gegarandeerde onderdeel. Indien een garantieverklaring niet is overgelegd of een andersluidende garantieverklaring is overgelegd, kan daaruit geen afstand of wijziging van de garantieverplichting worden afgeleid.

92. VERZEKERDE GARANTIES De verzekerde garanties dienen op naam van de opdrachtgever gesteld te worden. De aannemer blijft echter verantwoordelijk voor de begeleidingen afhandeling van de eventuele aanspraken op deze verzekering als zijnde dat de verzekering op zijn naam staat. 21/41

93. GARANTIE VOOR EEN ONDERDEEL - WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 22 van de UAV 2012 vervalt en daarvoor te lezen: De aannemer garandeert de deugdelijkheid van het werk c.q. de desbetreffende onderdelen gedurende de hiervoor genoemde termijnen voor de daarachter genoemde onderdelen van het werk. De aannemer verbindt zich jegens de opdrachtgever, indien gedurende de hierboven genoemde termijnen enig gebrek als nader aangeduid mocht ontstaan, deze, op het eerste verzoek van de opdrachtgever, voor eigen rekening te herstellen of te doen herstellen en alle uit de garantie voortvloeiende verplichtingen na te komen, tenzij de aannemer bewijst dat dit gebrek is ontstaan door opzet en/of grove schuld van de opdrachtgever. Indien de aannemer niet zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen veertien dagen na het verzoek tot herstel overgaat, zodat het gebrek binnen een naar redelijkheid gestelde termijn ten genoegen van de opdrachtgever is hersteld, is laatstgenoemde overeenkomstig het bepaalde in het bestek gerechtigd het herstel uit te voeren of te doen uitvoeren voor rekening en risico van de aannemer. De verstrekte garanties blijven in zo'n geval (van herstel door een derde) onaangetast in stand. Een overeengekomen garantie geldt vanaf het gereed-komen of de levering van het gegarandeerde onderdeel tot aan de oplevering van het gehele werk en in aansluiting daarop gedurende de hiervoor genoemde perioden(n). De aannemer zal voor de verschillende onderdelen garantieverklaringen - volgens het in de bijlage weergegeven model - in concept afgeven voordat met de uitvoering van het onderdeel wordt aangevangen. Voor zover hiervoor is aangegeven dat een garantieverklaring wordt verlangd van de desbetreffende fabrikant/leverancier, rust de garantieverplichting ook op de aannemer zelf. Hij draagt er zorg voor dat de fabrikant/leverancier voor de aanvang van het desbetreffende onderdeel een garantieverklaring afgeeft. Voor zover de aansprakelijkheid van de aannemer op grond van paragraaf 12 UAV 2012 of andere bepalingen van de overeenkomst verder gaat dan uit het hierboven genoemde voortvloeit, blijft deze aansprakelijkheid in stand. Voor zover de opdrachtgever (of zijn rechtsopvolgers) gevolgschade lijdt door het gebrek of het herstel daarvan is de aannemer (en de derde garantiegever) daarvoor aansprakelijk. De garanties zullen gelden ten behoeve van de opdrachtgever. Indien de opdrachtgever het (voltooide) werk te eniger tijd mocht overdragen, blijven de garantieverplichtingen van de aannemer en van derden binnen de garantietermijn in stand ten behoeve van de opvolgende eigenaar(s). De garantieverklaring houdt tevens in de verklaringen dat de garantiegever, indien de opdrachtgever wordt aangesproken ter zake van gebreken die onder de garantie vallen, de opdrachtgever zal vrijwaren. Garanties verstrekt door de fabrikant en/of leverancier van bouwstoffen en bouwonderdelen die de in het bestek voorgeschreven termijn overschrijden, zullen onverkort blijven gelden voor de opdrachtgever en diens rechtsopvolgers. Door ondertekening van de overeenkomst verpand de aannemer tot meerdere zekerheid aan de opdrachtgever voor nu en alsdan alle rechten die hij heeft ten aanzien van derden die in verband met onderhavig werk zijn ontstaan. Het bepaalde in deze paragraaf geldt tevens voor alle door onderaannemers, leveranciers en fabrikanten af te geven garanties. 22/41

Indien de in het bestek overeengekomen garantieverklaring niet is verstrekt of een anders luidende garantieverklaring is verstrekt, kan daaruit geen afstand of wijziging van de aangegeven garantieverplichting worden afgeleid. Garanties, verstrekt door de fabrikant en/of leverancier van bouwstoffen en/of bouwonderdelen, welke de in het bestek voorgeschreven termijnen overschrijden, zullen onverkort blijven gelden voor de opdrachtgever en zullen ook bij overdracht binnen door de fabrikant en/of leverancier genoemde garantietermijn in stand blijven.

94. **GARANTIETERMIJN (AANVULLEND)** Voor onderdelen die in de garantietermijn zijn vervangen, gaat de garantietermijn opnieuw op de dag van vervanging in. De hiervoor genoemde garantie(s) voor onderdelen en de eventuele uitzonderingen hierop laten onverlet de verplichtingen van de aannemer in de onderhoudstermijn en de aansprakelijkheid van de aannemer na de oplevering. Indien gedurende de garantieperiode door de aannemer herstelwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd waarvoor tevens werkzaamheden aan het werk van derden moeten worden verricht, zijn alle kosten welke het gevolg zijn van c.q. verband houden met deze herstelwerkzaamheden voor rekening van de aannemer. De herstelwerkzaamheden dienen in overleg met de Opdrachtgever, de directie en de gebruiker te worden verricht.

00.02.23 LOODSEN EN ANDERE HULPMIDDELEN

90. **LOODSEN EN ANDERE HULPMIDDELEN** Alle eventuele loodsen, keten, directieverblijven, afsluitingen, hulpwegen, steigers, werktuigen, bouwwarmte, gereedschappen en andere hulpmiddelen voor de uitvoering worden, zolang zij voor het werk nodig zijn, door de aannemer in goede staat onderhouden. Zij worden, zodra zij niet meer nodig zijn, binnen een door de directie te bepalen termijn van het werk verwijderd.

91. **WIJZIGING UAV 2012 UAV 2012 par. 23, lid 1, toevoegen:** Ontploffbare gassen en voor mens en dier giftige stoffen zullen worden opgeslagen in aparte, voor opslag geschikte ruimten, en slechts toegankelijk zijn voor de voor verwerking aangewezen personen.

00.02.26 ALGEMEEN TIJDSHEMA, WERKPLAN

01. **ALGEMEEN TIJDSHEMA** Het in paragraaf 26, lid 1 van de UAV 2012 genoemde algemeen tijdschema (ook wel "overall-planning" genoemd) wordt verlangd. De indeling van de tijdsduur op het algemeen tijdschema moet worden aangegeven in: - een schaalverdeling met kalenderdagen; - een schaalverdeling met werkbare werkdagen (prognoseschaal) zoals vastgesteld door de Stichting Verletbestrijding Bouwnijverheid. De verbindendheid van het tijdschema laat onverlet de volgens de overeenkomst tussen partijen geldende uitvoeringsduur/opleverdatum. Het algemeen tijdschema is bindend ten opzichte van de daar in opgenomen werkzaamheden, vermelde data en tijdsbeslag.

Paragraaf 26 lid 5, eerste volzin, vervalt. 23/41

Uiterlijk 14 dagen nadat het werk aan de aannemer is opgedragen dient het algemene tijdschema te worden ingediend.

02. INPASSING WERKZAAMHEDEN DERDEN De door derden uit te voeren werkzaamheden dienen te worden opgenomen en ingepast zowel in het verlangde algemene tijdschema als ook in het gedetailleerde werkplan. In de verlangde documenten dient een zo volledig mogelijk inzicht te worden gegeven in de hoedanigheid, de volgorde en de uitvoering van de werkzaamheden. De betrokken derden zullen het algemene tijdschema en het gedetailleerde werkplan, na goedkeuring hunnerzijds, voor akkoord tekenen. Indien de derden nog niet bekend zijn, zal de directie, na goedkeuring, voor akkoord tekenen en zal de opdrachtgever de hierbij bedoelde derden binden aan het algemene tijdschema en het gedetailleerde werkplan.

05. GEDETAILLEERD WERKPLAN Een gedetailleerd werkplan zoals bedoeld in paragraaf 26, lid 6 van de UAV 2012 wordt verlangd voor: Het gehele werk. Eisen werkplan: naast het vermelde in paragraaf 26, lid 1 van de UAV 2012 dient het gedetailleerde werkplan tevens te bevatten: vermeldingen inkoopschema, tekeningenschema, signaleringsschema, verstrekkingen derden, verwerkingen voorzieningen van derden, tijdstip vervaardigen mock-ups/proefopstellingen, tijdstip levering bouwstoffen, tijdstippen start werkzaamheden c.q. beslissingen van aannemers, opdrachtgever, directie, architect, derden e.d., opleveringsschema en de specifieke eisen van de betreffende onderdelen. De aannemer dient als onderdeel van zijn werkplan, een gegevensbehoefteschema op te stellen t.b.v. de architect en overige adviseurs. Dit schema is gebaseerd op de goedgekeurde planning. De indeling van de tijdsduur op het gedetailleerd werkplan moet worden aangegeven in werkbare werkdagen. Tijdstip waarop het werkplan moet worden ingediend: - conform par. 26 lid 2 van de UAV 2012 met de restrictie dat het werkplan binnen 6 weken na goedkeuring van het algemeen tijdschema moet zijn goedgekeurd. Aantal te verstrekken exemplaren: - ter goedkeuring: 5-voud. - goedgekeurde: 5-voud. In het gedetailleerd werkplan moeten periodes worden aangegeven, waarin tijdens het uitvoeren van werkzaamheden (bijvoorbeeld het afschilderen van het binnenschilderwerk of het inregelen van de technische installatie) geen andere werkzaamheden mogen worden verricht. Mocht door omstandigheden het gedetailleerd werkplan geen reële basis meer vormen voor de uitvoering van het Werk, dan is de aannemer verplicht het gedetailleerd werkplan te herzien, zodanig dat aan de in het bestek of de overeenkomst gestelde eisen met betrekking tot de oplevering wordt voldaan. Deze wijzigingen behoeven de goedkeuring van de directie.

24/41

90. **STAND VAN HET WERK** De stand van het werk ten opzichte van de in het algemene tijdschema neergelegde verwachtingen wordt in overleg tussen de aannemer en de directie wekelijks op het algemene tijdschema aangetekend of schriftelijk vastgelegd. Dit geschiedt naast de vermelding van de stand van het werk in het wekrapport. Tevens dient de aannemer maandelijks een prognoserapportage op te stellen omtrent de stand van het werk, in relatie tot het algemeen tijdschema; de rapportage dient te zijn voorzien van de door de aannemer te nemen maatregelen in geval van achterstand. De stand van het werk en de prognoserapportage, dienen ruim vóór elke bouwvergadering aan de directie te worden overlegd.

91. **MONSTERS EN LEVERTIJD VAN MATERIALEN** Ter voorkoming van vertraging van alle daarvoor in aanmerking komende of in het bestek vermelde bouwstoffen, vroegtijdig monsters en/of proefopstellingen/proefvlakken aanbieden. De aannemer dient zich tevens vóór de aanvang van de werkzaamheden, van de mogelijkheid tot tijdige levering van alle voorkomende bouwstoffen op de hoogte te stellen en de levertijden op te nemen in het algemeen tijdschema. Naast de in de betreffende hoofdstukken aangegeven bemonsteringen, behoudt de directie zich het recht voor daarnaast ook andere bouwstoffen aan een bemonstering te onderwerpen. Er dient rekening gehouden te worden met het opnieuw bemonsteren indien de verstrekte monsters niet worden geaccepteerd. Tevens dient er rekening gehouden te worden met het aanpassen van proefopstellingen en/of proefvlakken indien deze niet zijn geaccepteerd.

93. **BOUWTIJD** Zodra de aannemer omstandigheden bekend worden die kunnen leiden tot dan wel overschrijdingen van het tijds-, werk- en/of signaleringsschema, hij dit zo spoedig mogelijk ter kennis van de directie en de overige betrokkenen.

00.02.27 DAGBOEK, LIJSTEN, RAPPORTEN, BOUWVERGADERINGEN

02. **TE VERSTREKKEN LIJSTEN** De in paragraaf 27, lid 7 van de UAV 2012 genoemde lijsten worden verlangd. Naast de in paragraaf 27, lid 7 van de UAV 2012 genoemde opgaven moeten de lijsten tevens bevatten: - de door de aannemer geconstateerde knelpunten in het risicoregister, aangaande planningen, leveringstijden etc.

04. **BOUWVERGADERINGEN** De bouwvergaderingen zoals bedoeld in paragraaf 27, lid 9 van de UAV 2012 zullen worden gehouden: één keer per 4 weken of zoveel vaker als de directie nodig acht. De verslagen van deze vergaderingen worden door de directie opgesteld en aan alle belanghebbenden toegezonden. De verslagen worden in de volgende bouwvergaderingen goedgekeurd. 25/41

90. **WERKBESPREKINGEN** De werkbespreekingen worden door de aannemer voorgezeten. De verslagen van deze besprekingen worden door de aannemer opgesteld en aan alle belanghebbenden toegezonden. De werkbespreekingen worden eens in de twee weken gehouden of zoveel vaker als de aannemer of de directie dit nodig acht. De directie is gerechtigd alle werk- en coördinatiebesprekingen bij te wonen en zal daartoe telkenmale door de aannemer worden uitgenodigd. Voor zover niet door of vanwege de directie opgesteld, worden alle verslagen van werk- en coördinatiebesprekingen door de aannemer aan de directie toegestuurd binnen acht dagen na de betreffende bespreking. Coördinatievergadering met onderaannemers, nevenaannemers en gemeentelijke diensten zullen zoveel als de opdrachtgever of de directie dat nodig oordelen worden gehouden. De notulen van deze coördinatievergaderingen zullen in het verslag van de eerstvolgende bouwvergadering worden opgenomen.

91. **WIJZIGING UAV 2012** Op paragraaf 27 van de UAV 2012 zijn de volgende wijzigingen van toepassing. De volgende aanvullingen zijn van toepassing: lid 1 t/m 5: In deze leden het woord "directie" vervangen door "aannemer" en het woord "aannemer" door "directie". par 27 lid 6 komt te vervallen.

92. **WIJZIGING UAV 2012** Paragraaf 27 lid 3, laatste zin vervangen door: Aan de directie wordt het wekrapport in tweevoud verstrekt. Na ondertekening wordt 1 exemplaar aan de aannemer geretourneerd. Rapporten getypt af te leveren. De kosten van de wekrapporten zijn voor rekening van de aannemer.

93. **RANGORDE** Goedgekeurde verslagen van bouwvergaderingen gaan boven het bestek, de bestektekeningen, de werkbespreekingen en de coördinatievergaderingen. Voor het overige geldt de rangorde zoals in de aannemingsovereenkomst is bepaald.

00.02.29 VERSCHILLEN IN AFMETINGEN OF TOESTAND

91. **SCHADELIJKE VOORWERPEN OF STOFFEN** Wanneer bij de uitvoering van het werk voorwerpen of stoffen worden aangetroffen waarvan de aanwezigheid niet in dit bestek is vermeld en waarvan redelijkerwijs geacht kan worden dat deze schade kunnen toebrengen aan personen, goederen of het milieu brengt de aannemer dit onmiddellijk ter kennis van de directie. Hij neemt terstond, zo mogelijk in overleg met de directie, de door de omstandigheden vereiste veiligheidsmaatregelen.

92. **VERSCHILLEN IN AFMETINGEN OF TOESTAND** Afwijkingen in de maatvoering binnen de hoofdmaten zullen de aannemer nimmer aanspraak geven op bijbetaling, onverlet de rangorde regeling van paragraaf 2 UAV 2012. 26/41

00.02.31 VERBAND MET ANDERE WERKEN

90. STAGNATIE KENBAAR MAKEN Indien de aannemer meent dat stagnatie in zijn werkzaamheden zal ontstaan als gevolg van vertragingen in de door derden uit te voeren werkzaamheden, zal hij dit terstond en schriftelijk aan de directie kenbaar maken.

91. WERKZAAMHEDEN AANNEMER De werkzaamheden die de aannemer verricht ten behoeve van derden als bedoeld in art. 00.02.31-01 zijn voor rekening van de aannemer.

92. WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 31, lid 2 UAV 2012: de woorden "de directie" vervangen door "de aannemer".

00.02.32 GEVONDEN VOORWERPEN

01. ONDERBREKING VAN HET WERK Indien de uitvoering van het werk of een deel daarvan door het vinden van voorwerpen zoals bedoeld in paragraaf 32 van de UAV 2012 moet worden onderbroken, wordt de schade die de aannemer lijdt als gevolg van deze onderbreking, vergoed.

00.02.35 VERREKENING VAN MEER EN MINDER WERK

90. VERREKENING VAN MEER EN MINDER WERK Paragraaf 35, lid 2 van de UAV 2012 aanvullen met: Indien de aannemer de door de directie gegeven orders, aanwijzingen of verstrekte bescheiden geheel of gedeeltelijk beschouwt als meer werk, zal hij dit – alvorens de opdracht uit te voeren - binnen acht dagen na ontvangst schriftelijk melden bij de directie. Indien de voortgang van het werk dit verlangt, zal de melding bovendien zo spoedig mogelijk mondeling geschieden. Verrekening en uitvoering van meer en minder werk vindt uitsluitend plaats indien daarvoor van tevoren schriftelijk opdracht is verstrekt (goedkeuring van de directie). Zowel het meer als het minder werk zullen na gereedkomen verrekend worden met de daaropvolgende termijn.

91. VERREKENING MEER EN MINDER WERK Verrekening van meer en minder werk zoals bedoeld in paragraaf 35, lid 1 van de UAV 2012 zal worden verrekend tegen prijzen, die als volgt zijn samengesteld: a. de netto kosten van de bouwstoffen. b. de netto kosten van de arbeid, gebaseerd op het gemiddelde uurloon, voor zover deze rechtstreeks op het verwerken van (de onder a) bedoelde bouwstoffen betrekking hebben. c. een aannemersvergoeding van de (onder a en b) bedoelde netto kosten over meer werk, respectievelijk over het minder werk, gelijk aan het opslagpercentage in de inschrijfbegroting, echter met een maximum van 10%. In het onder c. bedoelde percentage wordt een vergoeding voor de bouwplaatskosten, de algemene bedrijfskosten en de winst van de aannemer geacht te zijn begrepen. De aldus samengestelde prijzen gelden zowel voor werkzaamheden die rechtstreeks door de aannemer worden uitgevoerd als voor werkzaamheden die door onderaannemers worden uitgevoerd. De inschrijfbegroting van de aannemer zal als uitgangspunt dienen voor de verrekening van meer en minder werk. De hierin genoemde (onder a. bedoelde) eenheidsprijzen en (onder b. bedoelde) normen zullen niet worden gewijzigd. 27/41

Eventuele kortingen, welke worden toegekend in de inschrijfbegroting, zullen worden verdeeld over de relevante eenheidsprijzen en het uurloon.

92. MEER EN MINDER WERK De eventuele financiële gevolgen van bestekswijzigingen dienen door middel van een gedetailleerde prijsaanbieding, in elk geval binnen 7 dagen na het verzoek tot wijziging in het bezit van de directie te zijn. De directie zal haar standpunt binnen 14 dagen na de prijsaanbieding van de aannemer mededelen. Op een later tijdstip ontvangen prijsaanbiedingen geven de aannemer geen aanspraak op bijbetaling.

93. BOUWPLAATSKOSTEN De kosten op de bouwplaats voor algemene inrichting (incl. alle benodigdheden t.b.v. van uitvoer van uw werkzaamheden zoals verlichting, bouwstroom, haspels, etc.), verzorging, werkvoorbereiding, uitvoering, eventueel benodigde bewaking, deugdelijke (tijdelijke) bescherming tijdens de uitvoer van uw werkzaamheden van eventueel aanwezige bestaande onderdelen, eigen onderdelen dan wel door derden aangebrachte onderdelen dan wel bescherming van uw onderdelen tot de oplevering van het werk, voorzieningen t.b.v. veilig werken, etc. worden niet afzonderlijk verrekend maar geacht in de aannemingsom te zijn begrepen.

94. MELDING MEERWERK Ongeacht deze prijsopgave dient te worden gewerkt volgens de verstrekte werktekening c.q. conform de gegeven aanwijzing of order, tenzij de opdrachtgever deze laat vervallen en wijzigingen aanbrengt. Indien de opdrachtgever als gevolg van het niet voldoen aan bovengenoemde voorwaarden niet in de gelegenheid is gesteld meerkosten te voorkomen, is de opdrachtgever gerechtigd op grond daarvan niet of slechts gedeeltelijk de gemaakte kosten te vergoeden. De bedragen voor de verrekening van wijzigingen worden verrekend conform lid 91. Alle overige directe en indirecte kosten, niets uitgesloten, worden geacht te zijn begrepen in de aanneemsom.

95. BOUWTIJDVERLENGING TEN GEVOLGE VAN MEERWERK Meerwerk zal nimmer verlenging van de bouwtijd tot gevolg hebben, tenzij dit in onderling overleg schriftelijk is overeengekomen.

00.02.36 BESTEKSWIJZIGINGEN

01. BEVOEGDHEID AANBRENGEN BESTEKSWIJZIGINGEN De bevoegdheid tot aanbrengen van bestekswijzigingen als bedoeld in paragraaf 36, lid 2 van de UAV 2012 is voorbehouden aan de opdrachtgever.

90. BESTEKSWIJZIGINGEN - WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 36 lid 4 van de U.A.V: Laatste zin vervalt.

91. VERREKENING BESTEKSWIJZIGING De bestekswijzigingen zullen worden verrekend tegen de prijzen die als volgt zijn samengesteld: - de netto kosten van de bouwstoffen; - de netto kosten van arbeidsloon, voor zover deze rechtstreeks op het verwerken van de hierboven bedoelde bouwstoffen betrekking hebben; - een aannemersvergoeding over de hierboven bedoelde netto kosten conform de opslagen AK en W&R zoals zijn overeengekomen voor het werk.

92. WIJZIGING UAV 2012 In paragraaf 36 lid 5 van de UAV 2012 voor "dagboek of weekrapport" te lezen: 'verslag van de bouwvergadering' 28/41

93. NA OPLEVERING OPGEDRAGEN WERKZAAMHEDEN Werkzaamheden die na de oplevering zijn opgedragen worden aangemerkt als bestekswijzigingen in de zin van paragraaf 36 UAV 2012 en vallen derhalve onder dit regime.

00.02.37 STELPOSTEN

90. WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 37 lid 2 van de UAV 2012 te vervangen door: "Indien de som van alle uitgaven die ten laste van de stelpost worden gedaan, hoger of lager blijkt te zijn dan het bedrag van de stelpost, dan zal de afwijking worden verrekend. Over de overschrijding zal de aannemer opslagen berekenen zoals deze zijn overeengekomen voor het werk. Eventueel niet of gedeeltelijk verwerkte stelpost(en) vervallen voor het resterende bedrag aan de opdrachtgever."

91. WIJZIGING UAV 2012 De leden 3, 4, 8, 9 en 10 van paragraaf 37 UAV 2012 vervallen en in plaats daarvan geldt de volgende regeling voor alle stelposten: De ten laste van de stelpost te brengen uitgaven zijn uitsluitend samengesteld uit nettobedragen. De aannemersvergoeding over stelpost, de werkvoorbereiding en de kosten op de bouwplaats voor algemene inrichting, verzorging en uitvoering worden niet afzonderlijk verrekend maar worden geacht in de aanneemsom te zijn begrepen.

92. WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 37 lid 5 van de UAV 2012: De zinsnede "behalve voor zover ... tot en met ... moeten behouden" vervalt.

93. WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 37 lid 6 van de UAV 2012: de zinsnede "of voor zover ... tot en met ... moeten behouden" vervalt.

00.02.38 HOEVEELHEDEN

91. HOEVEELHEDEN Van toepassing is NEN 3699: 1993 en NEN 3699:1993/C1:1994 'Meetmethode voor het bepalen van netto-hoeveelheden van bouwdelen, installatiedelen en resultaten met specificatierichtlijn'.

00.02.39 AFWIJKINGEN VAN VERREKENBARE HOEVEELHEDEN

93. HOEVEELHEDEN, AANTALLEN E.D. Indien op tekeningen, overzichtsbladen etc., hoeveelheden, aantallen e.d. staan vermeld, zijn deze slechts informatief. De aannemer dient de hoeveelheden, aantallen e.d. op hun juistheid te controleren, maar kan geen rechten ontlenen aan eventuele onjuist aangegeven hoeveelheden, aantallen e.d. 29/41

00.02.40 BETALING

01. BETALING IN TERMIJNEN

De betaling van de aannemingsom geschiedt in termijnen naar rato van de vordering van het werk. Het aantal en de grootte van de termijnen zal door de opdrachtgever worden vastgesteld aan de hand van een in overleg met de aannemer vast te stellen puntenschema gebaseerd op uitgevoerd en goedgekeurd werk, waarbij ieder punt een nader overeen te komen bedrag vertegenwoordigt. Het in onderdelen geanalyseerde werk moet, nadat het tijdschema door de directie is goedgekeurd, in een betalingsschema worden weergegeven. Het betalingsschema dient binnen 8 dagen na gunning van het werk door de aannemer aan de opdrachtgever ter goedkeuring te worden voorgelegd. Het betalingsschema (puntenschema) is opgebouwd op basis van de aanneemsom minus de stelposten. De toeslagpercentages voor winst, risico, algemene kosten en bouwplaatskosten dienen evenredig over de termijnen te worden verdeeld. In het betalingsschema is in ieder geval opgenomen dat van de laatste 15 procent van de aanneemsom 10 procent bij de oplevering zal worden voldaan en 5 procent zal worden ingehouden als onderhoudstermijn. Indien het tijdschema tijdens de uitvoering van het werk wordt gewijzigd, of het verzoek van de aannemer om overdracht van in de zin van paragraaf 19 lid 1 van de UAV 2012 bedoelde eigendomsrechten wordt ingewilligd, moet het betalingsschema in overleg met de directie worden bijgesteld. Voor projecten met een omvang tot € 50.000 geschiedt de betaling van de aannemingsom in 4 termijnen:

- 30% bij opdracht
- 30% bij aanvang werkzaamheden
- 30% na oplevering werkzaamheden
- 10% na afhandeling restpunten en aanleveren van (eventuele) revisiebescheiden.

02. DECLARATIES De betaling zal geschieden nadat de aannemer een declaratie heeft ingediend. De aannemer dient de declaratie digitaal indienen bij opdrachtgever, met een kopie naar de directie.

90. BEOORDELING VAN DE VORDERING Paragraaf 40 lid 3 van de UAV 2012 vervalt. Hiervoor te lezen: Bij de beoordeling van de vordering van het werk zal uitsluitend rekening worden gehouden met: - alle in het werk aangebrachte materialen en onderdelen die krachtens de wet hetzij duurzaam met de grond zijn verenigd hetzij bestanddeel zijn geworden van het werk (art. 5:20 sub e/f BW); - alle verwerkte lonen. 30/41

91. **FACTUREN** Elke factuur dient tenminste te vermelden:

- naam van de opdrachtgever
- datum, projectnaam en -nummer zoals in de aannemingsovereenkomst aangegeven;
- datum van facturering; - totaalbedrag van de overeenkomst; - bedrag en aantal van de reeds gefactureerde termijnen;
- bedrag BTW (verleggingsregeling is niet van toepassing);

92. **STORTING OP G-REKENING** De aannemer verschaft zo spoedig mogelijk na de opdracht van het werk de gegevens als bedoeld in de artikelen 6 en 7 van de Uitvoeringsregeling inleners-, keten- en opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004. Het percentage van elke door de aannemer in te dienen declaratie dat door de opdrachtgever in verband met de door de aannemer voor zijn werknemers verschuldigde loonbelasting en sociale premies op de geblokkeerde rekening zal worden gestort bedraagt: - 35% De aannemer moet op elke declaratie uitdrukkelijk het loonkostenbestanddeel van het gedeclareerde bedrag vermelden. Niettemin is de opdrachtgever gerechtigd in bijzondere omstandigheden het gedeelte van de aannemingsom dat betrekking heeft op de door de aannemer voor zijn werknemers verschuldigde loonbelasting en sociale premies rechtstreeks aan de bevoegde belastingdienst over te maken. De opdrachtgever zal deze stortingen in mindering brengen op de door hem verschuldigde termijnen van de aannemingsom. Voordat de opdrachtgever daartoe overgaat, zal hij de aannemer daarover schriftelijk inlichten. De aannemer moet deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings) overeenkomsten opnemen en de onderaannemer verplichten deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten (onderaannemings)overeenkomsten op te nemen. Indien de Aannemer niet aan bovenstaande bepalingen voldoet, is de Opdrachtgever niet aan gunning c.q. aan de aannemingsovereenkomst gehouden en kan hij (de rest van) het werk aan een ander opdragen, zonder dat de Aannemer recht zal hebben op enige schadevergoeding.

00.02.41 OMZETBELASTING

91. **VERKLARINGEN BETALINGSGEDRAG** De Aannemer moet voor zichzelf en voor iedere door hem voor het werk ingeschakelde onderaannemer na het verstrijken van elk kalenderkwartaal aan de Opdrachtgever de meest recente verklaringen van de bevoegde belastingdienst en van de desbetreffende uitvoeringsinstelling verstrekken omtrent zijn betalingsgedrag inzake de afdracht van loonbelasting en sociale verzekeringspremies.

92. **BEWIJS WAARBORGFONDS KETENAANSPRAKELIJKHEID** De Aannemer moet voor zichzelf en voor iedere door hem voor het werk ingeschakelde onderaannemer na het verstrijken van elk kalenderkwartaal het bewijs overleggen dat door hem en iedere door hem ingeschakelde onderaannemer wordt deelgenomen in het Waarborgfonds

Ketenaansprakelijkheid. 31/41

00.02.42 KORTINGEN

01. KORTINGSBEDRAG De korting, bedoeld in paragraaf 42, lid 2 van de UAV 2012, bedraagt per kalenderdag het in de aannemingsovereenkomst opgenomen kortingsbedrag en onverminderd het recht op vervolgschade. Indien er niets geregeld is in de aannemingsovereenkomst, geldt de korting als bedoeld in paragraaf 42, lid 2 van de UAV 2012. Het kortingsbedrag gaat in op de dag volgend op de dag waarop het werk opgeleverd zou moeten worden. Deze korting laat onverlet het recht van de opdrachtgever op aanvullende schadevergoeding, waaronder begrepen eventuele schade die de gebruikers, huurders, omwonenden e.d. bij opdrachtgever in rekening brengen, indien de schade meer bedraagt dan de verbeurde kortingen.

00.02.43 VERPANDING OF CESSIE/ZEKERHEIDSTELLING/VERZEKERING 01. BANKGARANTIE

De aannemer moet zo spoedig mogelijk nadat het werk aan hem is opgedragen, doch uiterlijk voor het verschijnen van de eerste termijn, een door een bank of verzekeringsmaatschappij afgegeven bankgarantie ten behoeve van de opdrachtgever stellen. De bankgarantie moet worden opgesteld volgens de standaard bankgarantie zoals hierna is opgenomen. De bankgarantie, te verstrekken door een de opdrachtgever conveniërende bankinstelling, bedraagt 5% van de aanneemsom. Vermindering of beëindiging van de bankgarantie kan alleen na schriftelijke toestemming van de opdrachtgever plaatsvinden. De bankgarantie dient te gelden vanaf de ondertekeningsdatum van de aannemingsovereenkomst tot het moment waarop het werk volledig is opgeleverd en de aannemer aan alle verplichtingen, jegens de opdrachtgever heeft voldaan. Binnen 14 dagen na afloop van de bankgarantie worden de ten behoeve van de bankgarantie overgelegde bescheiden aan de aannemer geretourneerd. Indien de bedoelde bankgarantie niet voor het verschijnen van de eerste termijn is ontvangen en goedgekeurd, wordt een bedrag ingehouden op de eerste en zo nodig de daarop volgende termijnen totdat de som van deze inhouding(en) het bedrag van de bankgarantie zal hebben bereikt. Het ingehouden bedrag zal worden verrekend nadat de bovenbedoelde bankgarantie zal zijn ontvangen en goedgekeurd.

92. ZEKERHEIDSTELLING - WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 43a van de UAV 2012 De leden 1, 2, 3, 4, 7 en 8 vervallen. 32/41

00.02.44 SCHADE AAN HET WERK

90. SCHADE AAN HET WERK De aannemer dient alle onderdelen (ook indien dit niet expliciet is aangegeven/omschreven bij de betreffende onderdelen in het bestek) welke aan beschadigingen, vervuiling en weersomstandigheden bloot staan, afdoende te beschermen. Indien schade is aangericht, is de aannemer gehouden de schade op eigen initiatief, dan wel op aanzegging van de directie zo spoedig mogelijk te herstellen, zodat de tijdsplanning niet in het gevaar komt. Indien door aannemers van buiten het bestek uit te voeren werkzaamheden schade aan het werk van de aannemer wordt aangebracht, dient de aannemer deze schade rechtstreeks op de veroorzaker te verhalen.

91. WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 44 lid 1 van de UAV 2012 na de eerste zin tussenvoegen: en aan met het werk in verband staande werken van de opdrachtgever.

00.02.45 IN GEBREKE BLIJVEN/OVERLIJDEN VAN DE OPDRACHTGEVER

90. WETTELIJKE RENTE Met "rente tegen het wettelijk percentage" wordt bedoeld op de wettelijke rente ex art. 6:119 BW.

91. WIJZIGING UAV 2012 Van paragraaf 45 lid 2 vervalt de tekst "... ,wordt het... met 2 verhoogd, en" .

92. WIJZIGING UAV 2012 Aan paragraaf 45 lid 2 wordt toegevoegd: "Het in lid 2 bepaalde omtrent schorsing dan wel beëindiging van het werk is niet van toepassing indien opdrachtgever voor het verstrijken van de in lid 2 genoemde termijn een gemotiveerde en onderbouwde tegenvordering aan de aannemer heeft bekend gemaakt."

93. OVERDRAGEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN De opdrachtgever kan haar rechten en verplichtingen uit de overeenkomst overdragen aan één of meer derden. De opdrachtgever geeft van een zodanige overdracht schriftelijk kennis aan de aannemer.

00.02.46 IN GEBREKE BLIJVEN/OVERLIJDEN VAN DE AANNEMER

90. IN GEBREKE BLIJVEN/OVERLIJDEN VAN DE AANNEMER De aannemer is verplicht zowel bij tussentijdse beëindiging als in andere gevallen op eerste verzoek van de directie de rechten en verplichtingen uit door de directie aangewezen overeenkomsten met onderaannemers en leveranciers ter zake van het werk aan de opdrachtgever over te dragen. De aannemer bedingt dit recht van overdracht ook in zijn overeenkomsten met onderaannemers, fabrikanten en leveranciers. Indien de aannemer op enig moment voorziet dat hij zijn verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst niet kan nakomen, geeft hij hiervan onmiddellijk schriftelijk bericht aan de directie onder vermelding van de oorzaken die hieraan ten grondslag liggen. Indien de aannemer zich op overmacht beroept, heeft de opdrachtgever het recht de overeenkomst te beëindigen zonder tot enigerlei schadevergoeding te zijn gehouden. Onder overmacht wordt in geen geval verstaan: regen, storm, sneeuw, ijs of andere ongunstige weersomstandigheden. 33/41

Indien de aannemer van de directie uitstel heeft gekregen om een verplichting na te komen, is ieder beroep op overmacht, gedurende de periode waarover het uitstel is verleend, uitgesloten.

91. WIJZIGING UAV 2012 Aan paragraaf 46 lid 2 toevoegen: "Het is de aannemer niet toegestaan personeel dat sleutelposities bekleedt op het werk zonder voorafgaande toestemming van opdrachtgever van het werk te halen. Onder voornoemd personeel wordt onder meer verstaan: de projectleider, de werkvoorbereider, de (hoofd) uitvoerder en dergelijke."

92. WIJZIGING UAV 2012 In afwijking van het bepaalde in paragraaf 46 de leden 3 t/m 5 van de UAV 2012 is de opdrachtgever in de in deze leden omschreven gevallen gerechtigd om, in plaats van tot de daar genoemde sommatie over te gaan, het werk terstond voor rekening van de aannemer te voltooien, onverminderd des opdrachtgevers recht op schadevergoeding.

00.02.47 KOSTENVERHOGENDE OMSTANDIGHEDEN

90. KOSTENVERHOGENDE OMSTANDIGHEDEN In uitdrukkelijke afwijking van de UAV 2012, vervalt paragraaf 47. Kostenverhogende omstandigheden worden niet vergoed.

00.02.48 VASTLEGGEN VAN DE TOESTAND

91. WIJZIGING UAV 2012 Paragraaf 48 lid 2 van de UAV 2012 De laatste zin vervalt. 34/41

00.03 VERZEKERINGEN

00.03.10 VERZEKERINGEN DOOR DE AANNEMER

01. CAR-VERZEKERING DOOR DE AANNEMER/SECTIES

Onverminderd zijn aansprakelijkheid, sluit de aannemer een Constructie All-Risks (CAR)verzekering af waarin gedekt dient te zijn: alle materiële schade en of verlies of vernietiging onverschillig de oorzaak daarvan, zulks met terzijdestelling van het bepaalde in artikel 7:951 Burgerlijk Wetboek. De kredietwaardigheid van de verzekeraar(s) dient gewaarborgd te zijn met minimaal een A minus rating overeenkomstig Standard & Poor's. De keuze van verzekeraar(s) en de inhoud van de polis behoeven de goedkeuring van de directie. De duur van de verzekering loopt van aanvang van het (de) werk(en) tot en met de dag waarop het (de) werk(en) overeenkomstig paragraaf 10, lid 1 of 2 van de UAV 2012 als opgeleverd wordt (worden) beschouwd en in geval van (een) overeengekomen onderhoudstermijn(en), in aansluiting daarop gedurende de overeengekomen onderhoudstermijn(en). De dekking omvat de volgende rubrieken met het daarbij genoemde eigen risico. Sectie Het Werk, waaronder te verstaan: - het in het bestek beschreven werk inclusief meer en minder werk. - de werken van de in het bestek genoemde derden. - honoraria en kosten van architect(en), adviseurs, directie en toezicht. - persoonlijke eigendommen van de verzekerden en van personeel van verzekerden. - de omzetbelasting, voor zover deze niet van de fiscus kan worden teruggevorderd. met een eigen risico per evenement/gebeurtenis van: - **nader te bepalen**. Sectie Aansprakelijkheid, waaronder te verstaan: - aansprakelijkheid voor zaak- en letselschade (inclusief de hieruit voortvloeiende gevolgschade) als gevolg van de werkzaamheden met een verzekerde som per evenement/gebeurtenis van minimaal: - **nader te bepalen**. met een eigen risico per evenement/gebeurtenis van: - **nader te bepalen**. Er moet een bepaling zijn opgenomen, waaruit blijkt dat de verzekerden en hun werknemers, ondergeschikten en personen voor wie verzekerden aansprakelijk zijn, onderling en ten opzichte van elkaar als derden worden beschouwd. Sectie Eigendommen van de opdrachtgever, waaronder te verstaan: - alle materiële schade en/of verlies en/of vernietiging van de eigendommen van de opdrachtgever en zaken waarvoor hij verantwoordelijk is, indien en voor zover ontstaan door en/of verband houdende met de uitvoering van het (de) werk(en), met een verzekerde som per evenement/gebeurtenis van minimaal: - **hoogte te verzekeren som en eigen risico nader te bepalen**.
Voordat er met het werk wordt begonnen dienen de nader te bepalen bedragen vastgelegd en akkoord bevonden zijn. In het geval er niets is afgesproken geldt een volledige aansprakelijkheid voor schade. 35/41

02. CAR-VERZEKERING PARTIJEN/DEKKING/BEWIJSSTUK/OPZEGGING De polis vermeldt de aannemer als verzekerde. Als mede-verzekerden moeten worden vermeld: - de opdrachtgever. - de architect(en) en adviseur(s). - de directie. - onderaannemer(s). - de nevenaannemers (derden). De verzekering moet een volledige primaire werking/dekking hebben voor de Sectie Het Werk. Inzake de Sectie Aansprakelijkheid, dient de polis bij samenloop minimaal te voorzien in een renteloze lening. Inzake de Sectie Eigendommen van de opdrachtgever, dient de polis bij samenloop minimaal te voorzien in een renteloze lening. De polis dient uitdrukkelijk het werkadres te vermelden en dient tevens te vermelden dat de schadepeningen aan de opdrachtgever uitgekeerd dienen te worden. De eventuele verschuldigde afmakingscourtage bij schade-uitkering moet in de verzekering zijn opgenomen. Onverzekerde schade(n) en eigen risico('s) komen ten laste van voor de schade verantwoordelijke partij of anders voor de partij die voor het werk verantwoordelijk is. De eigen risico's gelden per evenement/gebeurtenis of reeks van evenementen/gebeurtenissen voortvloeiende uit dezelfde oorzaak en cumuleren niet. Na de dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd overeenkomstig paragraaf 10, lid 1 of lid 2 van de UAV 2012 tot en met de dag waarop de onderhoudstermijn(en) eindigt (eindigen), is dekking beperkt tot materiële schade aan het (de) werk(en) en verlies of vernietiging ontstaan door het uitvoeren van de verplichtingen die voortvloeien uit de onderhoudstermijn(en) en materiële schade aan het (de) werk(en) en verlies of vernietiging welke zich openbaart na de dag van oplevering waarvan de oorzaak ligt: - voor de dag van oplevering (full guarantee maintenance). De aannemer overlegt het bewijsstuk, waaruit het sluiten van de verzekering blijkt, ten spoedigste, in elk geval binnen één week, na de dag waarop de aannemer het werk is opgedragen, aan de directie. De aannemer zal bedingen dat, ingeval van opzegging van de polis, de desbetreffende verzekeraar, makelaar of tussenpersoon hiervan per aangetekende brief aan de opdrachtgever mededeling zal doen en dat de verzekering na verzending van bedoelde brief nog veertien dagen zal doorlopen, gedurende welke periode de opdrachtgever het recht heeft om op kosten van de aannemer een nieuwe verzekering op dezelfde voorwaarden te sluiten. De uit dien hoofde betaalde premie en kosten worden op de aannemingssom ingehouden.

92. AVB-VERZEKERING De aannemer zal voor haar rekening een AVB-verzekering afsluiten, welke verzekering primair dient te zijn ten opzichte van de rubriek II uit de CAR-verzekering. De concept-polis zal voor de aanvang van het werk ter goedkeuring aan de 36/41

opdrachtgever worden voorgelegd, met een minimale verzekeringsdekking van EURO 2.500.000,- per gebeurtenis.

93. WAM-VERZEKERING De aannemer zal - bij de inzet van motorrijtuigen of rijdende kranen - voor haar rekening een aansprakelijkheidsverzekering afsluiten die minimaal voldoet aan het bepaalde in de Wet Aansprakelijkheidsverzekeringen Motorrijtuigen en de verhuurbepalingen van de Federatie van Kraanverhuurbedrijven, welke verzekering primair dient te zijn. De concept-polis zal voor de aanvang van het Werk ter goedkeuring aan de opdrachtgever worden voorgelegd.

00.04 VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN

00.04.10 VERREKENING WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN

01. WIJZIGING KOSTEN EN PRIJZEN NIET VERREKENBAAR Niet verrekenbaar zijn wijzigingen van: - loonkosten. - materiaalprijzen. - brandstofprijzen. - huren. - vrachten. - sociale lasten. Behoudens de uitzonderingen aangegeven in de aannemingsovereenkomst is geen enkel onderdeel van de aanneemsom verrekenbaar.

00.05 TEKENINGEN EN BEREKENINGEN

00.05.10 TEKENINGEN EN BEREKENINGEN

01. AANTALLEN Van de tekeningen en andere gegevens benodigd voor de uitvoering van het werk worden aan de aannemer kosteloos kopieën verstrekt. Aantal: 3 stuks. Ongeacht de ter beschikking gestelde elektronische bestanden is deze papieren versie (de contractstukken) maatgevend voor de uitvoering van het werk. Indien de aannemer meer exemplaren wenst, komen de kosten hiervan voor zijn rekening.

02. VERANTWOORDELIJKHEID VOOR TEKENINGEN De aannemer blijft, ook na goedkeuring door de directie, verantwoordelijk voor de door hem gemaakte tekeningen betreffende de constructies, werkwijze, maatvoering en dergelijke.

03. WIJZIGINGEN IN TEKENINGEN Wanneer door de aannemer wijzigingen in de door hem gemaakte tekeningen worden aangebracht wordt dit op het origineel bij het onderschrift aangegeven door middel van een nummer- en datumwijziging. De aannemer registreert en distribueert deze tekeningen. Oudere versies van tekeningen komen daardoor te vervallen. Indien de aannemer zich niet met door de directie gewenste wijzigingen kan verenigen, deelt hij dit de directie 37/41

schriftelijk mede. Wijzigingen dienen duidelijk zichtbaar, middels genummerde wijzigingspijlen, te worden aangegeven.

04. VERANTWOORDELIJKHEID VOOR BEREKENINGEN De aannemer blijft, ook na goedkeuring door de directie, verantwoordelijk voor de door hem gemaakte berekeningen.

09. VERSTREKKING DIGITALE GEGEVENS Op verzoek van de aannemer kan de directie, voor nadere uitwerking door de aannemer, elektronische bestanden beschikbaar stellen. De directie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de op deze wijze aangeleverde informatie. In overleg met de aannemer zullen afspraken gemaakt worden over welke (definitieve) bestanden beschikbaar gesteld dienen te worden en onder welke leveringsvoorwaarden. Dit geldt tevens voor de eventuele gewijzigde versies. De eventueel hiermee gemoeide kosten zijn voor rekening van de aannemer.

19. DISTRIBUTIE Door de aannemer te vervaardigen werk- en/of productietekeningen, berekeningen en overige bescheiden, voor alle onderdelen zoals genoemd in de nadere technische bepalingen van het bestek en/of noodzakelijk voor een goede uitvoering van de werkzaamheden. Overdracht van bovengenoemde tekeningen en andere gegevens dient in basis digitaal te geschieden.

39. DOOR DE AANNEMER TE VERVAARDIGEN TEKENINGEN, BEREKENINGEN EN OVERIGE BESCHIEDEN Door de aannemer te vervaardigen werk- en/of productietekeningen, berekeningen en overige bescheiden, voor alle onderdelen zoals genoemd in de nadere technische bepalingen van het bestek en/of noodzakelijk voor een goede uitvoering van de werkzaamheden en/of noodzakelijk t.b.v. goedkeuringen van de plaatselijke bouwinstaties, overheden, nutsbedrijven e.d. Bij de vervaardiging van de werktekeningen moet de aannemer gebruik maken van de laatste bouwkundige tekeningen van de architect inclusief bijbehorende ruimtenummering. Afwijkingen ten opzichte van de bestektekeningen komen niet voor verrekening in aanmerking.

Aantal te verstrekken exemplaren: - ter goedkeuring: 3 stuks witdruk (t.b.v. opdrachtgever en directie) en tevens 1 stuks digitaal voor elke belanghebbende partij. - goedgekeurde: 3 stuks witdruk (t.b.v. opdrachtgever en directie) en tevens 1 stuks digitaal voor elke belanghebbende partij. - tijdstip van verstrekking van de goedgekeurde tekeningen (tenzij hier in de bestekpost van wordt afgeweken): . constructieve bescheiden, minimaal 5 weken voor aanvang productie en/of montage. . overige bescheiden, minimaal 2 weken voor aanvang productie en/of montage (dit geldt niet voor sparingstekeningen). De aannemer draagt zorg voor het tijdig indienen van de bescheiden ter verkrijging van de benodigde goedkeuringen door de belanghebbende partijen, rekening houdend met de elders in deze paragraaf omschreven goedkeuringsprocedure. Na goedkeuring door de directie van de door de aannemer te maken tekeningen en/of berekeningen en overige bescheiden, zorgt de aannemer, voor zover noodzakelijk, voor tijdige indiening bij, met de vereiste aantallen, en goedkeuring van de plaatselijke 38/41

bouwinstancies, overheden, nutsbedrijven e.d. De betreffende constructieve bescheiden indienen via de constructeur. Alle consequenties voor het niet tijdig verkrijgen van de benodigde goedkeuringen, zijn voor rekening en verantwoording van de aannemer.

49. SPARINGSTEKENINGEN De coördinatie voor het verzamelen van de uitvoeringsgegevens, alsmede het maken van gemaatvoerde uitvoeringstekeningen voor sparingen en dergelijke, inclusief voor derden, berust bij de aannemer.

90. CONTROLE De aannemer controleert de tekeningen en berekeningen van de onderaannemers en leveranciers op maatvoering/montageprincipes. Het correct overnemen van de ontwerpgegevens behoort hierbij tot de verantwoordelijkheid van de aannemer. De directie beoordeelt daarna de tekeningen alleen op de ontwerpprincipes. Bij de controle van berekeningen beoordeelt de directie de berekeningen op de uitgangspunten. De verdere uitwerking van de berekeningen en de juiste verwerking in de werktekeningen, wordt tot de competentie en verantwoordelijkheid van de aannemer gerekend. Het controleren van de door de aannemer of namens de aannemer vervaardigde bescheiden door de constructeur omvat: - het controleren of de verstrekte constructieve uitgangspunten worden gehanteerd. - het globaal beoordelen van de toegepaste berekeningswijze en het globaal controleren of de vigerende voorschriften worden toegepast. - het (steekproefsgewijs) beoordelen van de uitwerking van onderdelen waaraan naar mening van de constructeur bijzondere risico's zijn verbonden en/of waaraan bijzondere aandacht moet worden besteed. - het (steekproefsgewijs) beoordelen van de uitwerking van de onderlinge samenhang van gelijksoortige constructies. - het (steekproefsgewijs) beoordelen van de uitwerking van de aansluitingen tussen ongelijksoortige constructies. De controle en beoordeling betreffen constructieve aspecten en niet de maatvoering. De door de aannemer te verstrekken bescheiden, worden door of namens de directie maximaal tweemaal gecontroleerd. Meerdere controles zijn voor rekening van de aannemer. Deze kosten zullen door de desbetreffende partij, rechtstreeks bij de aannemer in rekening worden gebracht.

91. TEKENINGEN, BEREKENINGEN EN OVERIGE BESCHIEDEN DOOR DE AANNEMER; ROUTING De aannemer is verplicht de goedkeuringsprocedure tijdig op gang te brengen en zal voor aanvang van het werk een roulatie schema ter goedkeuring aan de directie overleggen. Tekeningen, berekeningen en overige bescheiden van de betreffende onderdelen, op basis van door de directie verstrekte (besteks)gegevens ter beoordeling bij de directie indienen. Met inachtneming van een vooraf goedgekeurde werkvoorbereidingsplanning zal de directie, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 10 werkdagen na de datum waarop de aannemer de bescheiden bij de directie heeft ingediend, de aannemer van haar oordeel inzake deze bescheiden in kennis stellen. Voorzien van haar oordeel of 39/41

opmerkingen, zal de directie een stel tekeningen, berekeningen of overige bescheiden terugzenden naar de aannemer.

De bijgewerkte stukken binnen 10 werkdagen opnieuw ter controle verstrekken, waarvoor eveneens een controletermijn van 10 werkdagen zal gelden. Indien de aannemer zich niet kan verenigen met de door de directie voorgestelde wijzigingen meldt hij dit schriftelijk.

92. DOCUMENTENLIJST De aannemer houdt een documentenlijst bij, waarop alle vervaardigde tekeningen, berekeningen en andere ter goedkeuring ingediende documenten worden vermeld, met vermelding van de datum van de laatste revisie en van de status. De documentenlijst wordt na iedere wijziging verstrekt, gelijktijdig met de verstrekking van de gewijzigde documenten.

93. REVISIEBESCHIEDEN Door de aannemer te verstrekken revisiebescheiden: - bouwkundige revisiebescheiden. - constructieve revisiebescheiden. De revisiebescheiden dienen te bestaan uit alle door de aannemer gemaakte tekeningen en (detail-) berekeningen van de bouwconstructies, inclusief de tekeningen en berekeningen die de aannemer door derden laat uitvoeren (prefab- en staalleverancier e.d.). - installatietechnische revisiebescheiden, genoemd bij de betreffende hoofdstukken. Verstrekkingvorm: - in enkelvoud op papier. - digitaal op memorystick, in het door de opdrachtgever gewenste formaat. - BIM model op niveau minimaal LOD 500 (indien van toepassing). Tijdstip verstrekking: - conceptversies (digitaal), tijdens de oplevering. - definitieve versies (digitaal en op papier), uiterlijk twee maanden na de dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd. Voordat de aannemer aanvangt met het vervaardigen van de revisiebescheiden dient deze de directie hiervan op de hoogte te stellen zodat een aantal procedurele zaken afgestemd kunnen worden.

94. BEHEERDERSMAP De aannemer dient (in tweevoud) mappen samen te stellen met daarin de gebruikelijke en de door de opdrachtgever gewenste en van belang zijnde tekeningen, berekeningen, onderhoudsvoorschriften, bedrijfs- en bedieningsvoorschriften, kleurnummers e.d. Taal: in het Nederlands. Tijdstip verstrekking: tijdens de oplevering. Vorm van verstrekking: A4-ordners met showtassen en voor zover aanwezig tevens 1x digitaal.

95. ONDERHOUDSCONTRACTEN Met betrekking tot de onderhoudsgevoelige onderdelen in het werk, dient de aannemer bij de betreffende toeleveranciers in de periode van de oplevering c.q. afgifte van garantiecertificaten tevens offertes t.b.v. onderhoudscontracten op te vragen, welke via de directie bij overdracht van het werk, ter beoordeling voor eventuele onderhoudsopdrachten aan de opdrachtgever wordt aangeboden. 40/41

96. KOSTEN BESCHEIDEN Reproductie- en distributiekosten e.d. van door of namens de aannemer vervaardigde bescheiden zijn niet verrekenbaar.

97. AANVULLENDE BEPALINGEN Op de door of namens de aannemer te vervaardigen tekeningen moeten alle relevante zaken aangegeven worden, zoals in te storten onderdelen, ankers, sparingen, lassen, bouten, wapening, etc.; ook ten behoeve van de werkzaamheden uit te voeren door derden.

00.06 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

00.06.10 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

01. VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPLAN Het veiligheids- en gezondheidsplan (V&G-plan) als bedoeld in artikel 2.28 van het Arbeidsomstandighedenbesluit (Stb 1999.451) maakt deel uit van dit bestek.

02. AANSTELLING V&G-COÖRDINATOR VOOR DE UITVOERINGSFASE Ingevolge het bepaalde in artikel 2.29 van het Arbeidsomstandighedenbesluit (Stb 1999.451) stelt de aannemer één of meer coördinatoren (V&G-coördinatoren) voor de uitvoeringsfase aan. Deze coördinator(en) geeft (geven) uitvoering aan de coördinatietaken genoemd in artikel 2.31 van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

90. V&G COÖRDINATOR De V&G coördinator(en) voor de uitvoeringsfase dien(t)(en) het geactualiseerde V&G dossier over te dragen aan de opdrachtgever nadat alle op het Werk betrekking hebbende werkzaamheden zijn voltooid.

00.09 OVERIGE BEPALINGEN

00.09.19 OVERIGE VERPLICHTINGEN

01. INTELLECTUELE EIGENDOMMEN Door de aannemer aan de opdrachtgever geleverde of ter beschikking gestelde zaken ten behoeve van de uitvoering van de overeenkomst mogen geen inbreuk maken op enig octrooi, licentie, auteursrecht, geregistreerde tekening of ontwerp, handelsmerk of -naam. Aannemer vrijwaart de opdrachtgever van alle aanspraken van dien aard en zal alle daardoor veroorzaakte schade vergoeden.

90. GEHEIMHOUDING. Gelet op de aard van het object, is een geheimhoudingsplicht van toepassing. U dient ten aller tijden alle informatie die aan u zal worden verstrekt, dan wel alle gegevens die door u of derden voor dit project worden vervaardigd, te behandelen als vertrouwelijke informatie. U dient deze informatie / gegevens voor derden strikt geheim te houden. Het openbaar maken hiervan is niet toegestaan. Eventueel misbruik zal worden bestraft.

91. VERWERKING PERSOONSgegevens

Voor zover de aannemer als verwerker bedoeld in de Algemene Verordening Gegevensbescherming in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst persoonsgegevens voor Opdrachtgever verwerkt, garandeert de aannemer de toepassing van passende technische en organisatorische maatregelen, opdat de verwerking aan de vereisten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming 41/41

voldoet en de bescherming van de betrokkenen is gewaarborgd. De aannemer verwerkt persoonsgegevens uitsluitend in opdracht en op basis van schriftelijke instructies van

Opdrachtgever behoudens afwijkende wettelijke voorschriften. Partijen regelen de verwerking van persoonsgegevens door de aannemer ten behoeve van Opdrachtgever bij overeenkomst.

